

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Popis poskytovaných sociálních služeb na území ORP Poděbrady

Tento dokument byl zpracován v rámci projektu „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb města Poděbrady a spádového území 2023–2025“ s číslem CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_106/0015200, který je financován z ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost.

Září 2021

zpracovalo: CPKP střední Čechy

OBSAH

ÚVOD	4
1 STRUČNÝ POPIS ÚZEMÍ ORP PODĚBRADY	5
2 ZDROJE INFORMACÍ	7
3 PŘEHLED POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB DLE ZÁKONA č. 108/2006 Sb. PŮSOBÍCÍCH NA ÚZEMÍ ORP PODĚBRADY	8
4 SOUHRNNÝ PŘEHLED SOCIÁLNÍCH SLUŽEB DLE ZÁKONA č. 108/2006 Sb. DLE DOSTUPNOSTI PRO OBYVATELE ÚZEMÍ ORP PODĚBRADY	19
5 SOCIÁLNÍ SLUŽBY PŮSOBÍCÍ NA ÚZEMÍ ORP PODĚBRADY	22
5.1 Služby sociální péče.....	22
5.2 Služby sociální prevence.....	24
5.3 Služby sociálního poradenství.....	25
6 CÍLOVÉ SKUPINY A VĚKOVÉ SKUPINY	26
7 FORMY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	41
8 ČASOVÁ DOSTUPNOST SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ÚZEMÍ	45
9 KAPACITA SLUŽEB.....	47
10 POPIS ÚZEMÍ Z POHLEDU POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	50
10.1 CÍLOVÁ SKUPINA: SENIOŘI	51
10.1.1 Kapacita a dostupnost pobytových služeb	51
10.1.2 Kapacita a dostupnost terénních a ambulantních služeb.....	52
10.1.3 Financování sociálních služeb pro seniory.....	53
10.1.4 Návazné služby.....	53
10.1.5 Zaznamenané problémy a potřeby cílové skupiny SENIOŘI z pohledu poskytovatelů sociálních a návazných služeb	54
10.2 CÍLOVÁ SKUPINA: OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM (OZP).....	55
10.2.1 Kapacita a dostupnost pobytových služeb	55
10.2.2 Kapacita a dostupnost terénních a ambulantních služeb.....	55
10.2.3 Financování sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením..	57
10.2.4 Návazné služby.....	58
10.2.5 Zaznamenané problémy a potřeby cílové skupiny OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM z pohledu poskytovatelů sociálních a návazných služeb	59

10.3	CÍLOVÁ SKUPINA: RODINY S DĚTMI	60
10.3.1	Kapacita a dostupnost terénních a ambulantních služeb.....	60
10.3.2	Financování sociálních služeb pro rodiny s dětmi	61
10.3.3	Návazné služby.....	61
10.3.4	Zaznamenané problémy a potřeby cílové skupiny RODINY S DĚTMI z pohledu poskytovatelů sociálních a návazných služeb	63
10.4	CÍLOVÁ SKUPINA: OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM	64
10.4.1	Kapacita a dostupnost terénních a ambulantních služeb.....	64
10.4.2	Návazné služby.....	65
10.4.3	Financování sociálních služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením.....	65
10.4.4	Zaznamenané problémy a potřeby cílové skupiny OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM z pohledu poskytovatelů sociálních a návazných služeb	66
11	Shrnutí společných zkušeností poskytovatelů sociálních služeb	67
12	Seznam zkratk	68

ÚVOD

Tato analýza je součástí procesu aktualizace komunitního plánování sociálních a návazných služeb na území ORP Poděbrady. Projekt je realizován Centrem pro komunitní práci střední Čechy ve spolupráci s městem Poděbrady v rámci projektu „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb města Poděbrady a spádového území 2023-2025“, registrační číslo CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_106/0015200, prioritní osa OPZ: 2. Sociální začleňování a boj s chudobou z Operačního programu Zaměstnanost ze dne 6. 1. 2020. Cílem materiálu je sumarizovat informace o dostupných sociálních službách na sledovaném území a tzv. návazných službách, tzn. službách, které činnost sociálních služeb doplňují.

Oslovili jsme poskytovatele, kteří poskytují sociální služby pro obyvatele ORP Poděbrady. Služby využívané obyvateli mimo sledované území tak byly sledovány pouze v minimálním rozsahu, s ohledem na fakt, že jejich využití je velmi individuální a údaje o nich jsou často nedostupné. Lze předpokládat, že v území je potřeba každé z možných sociálních služeb.

Realizovaná analýza obsahuje nejen statistická data, ale její nedílnou součástí je i kvalitativní popis situace v daném území.

1 STRUČNÝ POPIS ÚZEMÍ ORP PODĚBRADY

SO ORP Poděbrady se rozkládá ve východní části Středočeského kraje na hranicích s Královéhradeckým krajem. Na západě sousedí s obvodem Nymburk, na jihu s obvodem Kolín, východními sousedy jsou obvody Hradec Králové a Nový Bydžov, na severu sousedí s jičínským obvodem.

Nížinatý povrch náleží k celku Středočeské tabule. Jedná se o rovinatou zemědělskou oblast Polabské nížiny vykazující nejvyšší podíl orné půdy v kraji. Nadmořská výška je na území celého regionu nízká, pohybuje se převážně kolem hodnoty 200 m. n. m., nejvyšší nadmořské výšky dosahuje vrch Oškobrh (285 m. n. m.). Podnebí je teplé, s dostatkem srážek po celý rok a s příznivou průměrnou teplotou vzduchu. Nejvýznamnějšími hydrologickými prvky jsou řeka Labe, která protéká hlavním městem regionu – Poděbrady, dále Sánský kanál a dva pravostranné labské přítoky – Cidlina a Mrlina. V obvodě se nachází národní přírodní rezervace Libický luh, Kněžičky a Žehuňská obora, částečně sem zasahuje další národní přírodní rezervace, Žehuňský rybník. Dále je zde několik dalších maloplošných zvláště chráněných území.

Mezi stěžejní dopravní komunikace patří dálnice D11 spojující Prahu s Hradcem Králové, dvě silnice I. třídy, konkrétně I/38 vedoucí z Doks do Rakouska přes hraniční přechod Hatě, dále I/32 vedoucí z Libice nad Cidlinou do Jičína; dalšími komunikacemi jsou železniční tratě 020, 062 a 231, a řeka Labe, která je po celém toku na území SO ORP Poděbrady splavná pro říční dopravu.

Celková výměra dosahuje 34 856 ha, počet obyvatel (k 31. 12. 2019) činí 31 382. Rozlohou i počtem obyvatel zaujímá SO ORP Poděbrady 17. místo z 26 v rámci všech SO ORP Středočeského kraje a řadí se tak k mírně podprůměrným obvodům.

Od poloviny minulého století se počet obyvatel v zájmovém území neustále snižoval zejména díky odlivu do větších měst (např. do Prahy). Po roce 1989 pokračoval úbytek obyvatel vzhledem k jednomu z nejvyšších úbytků přirozenou měnou v kraji a nízkým přírůstkům migrací. V posledních letech počet obyvatel mírně stoupá, což je dáno jak mírným zvýšením porodnosti, tak i kladným saldem migrace. Nadále žije téměř polovina lidí ve městě Poděbrady. Věková struktura je totožná s celostátní, tzn., že podíl lidí v poproduktivním věku převyšuje podíl dětí. Průměrný věk v regionu je 43,3 let a je tak jedním z nejvyšších v kraji.

V zájmovém území jsou příznivé podmínky pro zemědělskou výrobu. Z průmyslových odvětví je nejvýznamnější sklářský průmysl, Crystal Bohemia, a. s., Poděbrady představují největšího zaměstnavatele obvodu a jsou známé výrobou olovnatého křišťálu. Dalšími velkými zaměstnavateli jsou KOH-I-NOOR HARDTMUTH, a. s., Městec Králové, Městská nemocnice Městec Králové, a. s. a Poděbradka, a. s. Velký vliv na trh práce má i lázeňství, kdy právě Lázně Poděbrady, a. s. představují druhého největšího zaměstnavatele; námi sledovaný správní obvod vykazuje nejvyšší podíl zaměstnaných ve zdravotnictví v rámci celého kraje.

Intenzita bytové výstavby měla do roku 2018 vzestupnou tendenci, za rok 2019 došlo k dílčímu snížení. Podíl nezaměstnaných osob je v rámci kraje jedním z nejvyšších, i když je hodnota tohoto ukazatele pod hranicí pěti procent.

Obvod je známý především svým lázeňským městem Poděbrady. Léčí se zde choroby srdce, zažívacího a pohybového ústrojí. Město má výstavní lázeňskou čtvrť, nachází se zde zámek, který byl původně postaven jako hrad ve 13. století. Přístupná je pamětní síň krále Jiřího z Poděbrad, který se v hradě v roce 1420 narodil. Nedaleko Poděbrad, v obci Libice nad Cidlinou je možné vidět pozůstatky slavníkovského hradiště, sídla slavného rodu Slavníkovců.

SO ORP Poděbrady tvoří 35 obcí, z nichž 2 obce, Poděbrady a Městec Králové, mají statut města a sídlí v nich pověřený obecní úřad. Ve správním obvodu obce s pověřeným obecním úřadem (dále jen SO POÚ) Městec Králové k 31. 12. 2019 žilo 8 971 obyvatel, v SO POÚ Poděbrady 22 411 obyvatel. SO POÚ Městec Králové tvoří 17 obcí: Běrunice, Činěves, Dlouhopolsko, Dobšice, Dymokury, Hradčany, Chotěšice, Chroustov, Kněžice, Kněžičky, Městec Králové, Opočnice, Podmoky, Sloveč, Velenice, Vrbice a Záhornice. SO POÚ Poděbrady tvoří 18 obcí: Choťánky, Kolaje, Kouty, Křečkov, Libice nad Cidlinou, Odřepsy, Okřínek, Opolany, Oseček, Pátek, Poděbrady, Sány, Senice, Sokoleč, Úmyslovice, Vlkov pod Oškobrhem a Vrbová Lhota. Počet částí obcí je 66, počet katastrů 60.

2 ZDROJE INFORMACÍ

Prvotním zdrojem pro námi získané statistické informace se stal Registr poskytovatelů sociálních služeb a webové stránky poskytovatelů sociálních služeb. Z těchto informací vycházíme v první části dokumentu, tedy ve statistickém přehledu dostupnosti jednotlivých sociálních služeb (jedná se o kapitoly 1 až 9).

Pro popisnou analýzu situace byla použita kvalitativní metoda sběru dat¹ - osobní individuální hloubkové rozhovory, případně telefonické rozhovory. V průběhu června 2020 až prosince 2020 jsme oslovili celkem 23 poskytovatelů sociálních služeb a 3 poskytovatele služeb návazných. Konkrétně se jednalo o tyto poskytovatele sociálních služeb:

- Centrum pro integraci cizinců, o. p. s.
- Centrum psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje, p. o.
- Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.
- Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy
- Domácí hospic Nablízku, z. ú.
- Domov Mladá - poskytovatel sociálních služeb, p. o.
- Domov Na Zámku, poskytovatel sociálních služeb, p. o.
- Domov Rožďalovice, poskytovatel sociálních služeb
- Farní charita Nymburk
- FOKUS Mladá Boleslav z. s.
- Handicap centrum Srdce, o. p. s.
- Laxus z. ú.
- LECCOS, z. s.
- LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb
- Oblastní charita Kutná Hora
- Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.
- Respondeo, z. s.
- Romodrom o. p. s.
- RSOP z. s.
- SEMIRAMIS z. ú.
- Senior centrum Hvězda SK s. r. o.
- VOLNO, sdružení pro pomoc rodinám dětí s postižením, z. ú.
- Zvoneček Bylany, poskytovatel sociálních služeb

Dále se jednalo o tyto poskytovatele služeb návazných: psychologickou poradnu Ubi-Ibi, Speciální základní školu Poděbrady a Základní školu Městec Králové, Náměstí Republiky 303.

¹ V sociálních vědách pojem kvalitativní výzkum označuje výzkum, který se zaměřuje na to, jak jednotlivci a skupiny nahlíží, chápou a interpretují svět. V tomto konkrétním případě tedy analyzujeme, jak poskytovatelé působící v regionu subjektivně vnímají místní situaci v oblasti sociálních služeb.

3 PŘEHLED POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB DLE ZÁKONA Č. 108/2006 Sb. PŮSOBÍCÍCH NA ÚZEMÍ ORP PODĚBRADY

Na území ORP Poděbrady poskytuje služby celkem 44 registrovaných poskytovatelů sociálních služeb, z nichž přímo v ORP jich sídlí 7². Tito poskytovatelé nabízí celkem 23 registrovaných sociálních služeb v 16 zařízeních³ (viz Tabulka č. 1).

Tabulka č. 1: Přehled poskytovatelů sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. poskytujících služby na území ORP Poděbrady

SLUŽBA	NÁZEV POSKYTOVATELE	MÍSTO POSKYTOVÁNÍ (sídlo organizace)
azylové domy	<i>nedostupné na území ORP Poděbrady</i>	
centra denních služeb	<i>nedostupné na území ORP Poděbrady</i>	
denní stacionáře	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.	ambulantní forma Poděbrady-Tyršova, Poděbrady-Kluk, Sány (Poděbrady)
	Handicap centrum Srdce, o. p. s.	ambulantní forma Poděbrady (Poděbrady)
domovy pro osoby se zdravotním postižením	<i>nedostupné na území ORP Poděbrady</i>	
domovy pro seniory	LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb	pobytová forma Poděbrady (Poděbrady)
	Diakonie ČCE-středisko Střední Čechy	pobytová forma Libice nad Cidlinou (Kolín)
domov se zvláštním režimem	Diakonie ČCE-středisko Střední Čechy	pobytová forma Opolany, Pátek (Kolín)
domy na půl cesty	<i>nedostupné na území ORP Poděbrady</i>	
chráněné bydlení	Handicap centrum Srdce, o. p. s.	pobytová forma Poděbrady (Poděbrady)
intervenční centra	Respondeo, z. s.	terénní forma ORP Poděbrady (Nymburk)
kontaktní centra	Laxus z. ú.	terénní forma Poděbrady (Nymburk)
krizová pomoc	<i>nedostupné na území ORP Poděbrady</i>	
nízkoprahová denní centra	<i>nedostupné na území ORP Poděbrady</i>	
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	LECCOS, z. s.	ambulantní forma Poděbrady (Český Brod)

8

² Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s., Diakonie ČCE-středisko Střední Čechy, Handicap centrum Srdce, o. p. s., LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb, Městská nemocnice Městec Králové, a. s., Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.

³ Zdroj: vlastní šetření. V tomto součtu nezapočítáváme poskytovatele sociální služby telefonické krizové pomoci vzhledem k její specifičnosti a celorepublikovému působení. Uvědomujeme si, že výčet služeb uvedený v tabulce tak není kompletní.

Tabulka č. 1 – pokračování: Přehled poskytovatelů sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. poskytujících služby na území ORP Poděbrady

SLUŽBA	NÁZEV POSKYTOVATELE	MÍSTO POSKYTOVÁNÍ (sídlo organizace)
noclehárny	<i>nedostupné na území ORP Poděbrady</i>	
odborné sociální poradenství	LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb	pobytová forma Poděbrady (Poděbrady)
	Respondeo, z. s.	ambulantní forma Poděbrady, Městec Králové (Nymburk)
	Centrum pro integraci cizinců, o. p. s.	terénní forma ORP Poděbrady (Kolín)
	Domácí hospic Nablízku, z. ú.	terénní forma ORP Poděbrady (Lysá nad Labem)
odlehčovací služby	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.	terénní forma ORP Poděbrady pobytová forma Sáňy (Poděbrady)
	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.	terénní forma Městec Králové, Opočnice, Velenice, Činěves (Městec Králové)
	Městská nemocnice Městec Králové, a. s.	pobytová forma Městec Králové (Městec Králové)
osobní asistence	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.	terénní forma ORP Poděbrady (Poděbrady)
	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.	terénní forma Městec Králové, Opočnice, Velenice, Činěves (Městec Králové)
pečovatelské služby	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.	terénní forma ORP Poděbrady, ambulantní forma Poděbrady, Městec Králové (Poděbrady)
	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.	terénní forma Městec Králové, Opočnice, Velenice, Činěves, ambulantní forma Městec Králové (Městec Králové)
podpora samostatného bydlení	Handicap centrum Srdce, o. p. s.	terénní forma Poděbrady (Poděbrady)
průvodcovské a předčitatelské služby	TyfloCentrum Praha, o. p. s.	terénní forma ORP Poděbrady (Praha 1)
raná péče	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o. p. s.	terénní forma ORP Poděbrady (Praha 5)
	EDA cz, z. ú.	terénní forma ORP Poděbrady (Praha 2)
	Diakonie ČCE - středisko Praha	terénní forma ORP Poděbrady (Praha 5)
	Národní ústav pro autismus, z. ú.	terénní forma ORP Poděbrady (Praha 9 – Prosek)
	Společnost pro ranou péči, z. s.	terénní forma ORP Poděbrady (Praha 1)
	Oblastní charita Kutná Hora	terénní forma ORP Poděbrady (Kutná Hora)
služby následné péče	<i>nedostupné na území ORP Poděbrady</i>	
sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Romodrom o. p. s.	terénní forma ORP Poděbrady (Nymburk)
	Centrum pro integraci cizinců, o. p. s.	terénní forma ORP Poděbrady (Kolín)
	RSOP z. s.	terénní forma ORP Poděbrady (Nymburk)
	LECCOS, z. s.	terénní forma Poděbrady (Český Brod)

Tabulka č. 1 – pokračování: Přehled poskytovatelů sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. poskytujících služby na území ORP Poděbrady

SLUŽBA	NÁZEV POSKYTOVATELE	MÍSTO POSKYTOVÁNÍ (sídlo organizace)
sociálně aktivizační služby pro seniory a OZP	<i>nedostupné na území ORP Poděbrady</i>	
sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče ⁴	Městská nemocnice Městec Králové, a. s.	pobytová forma Městec králové (Městec Králové)
sociálně terapeutické dílny	Handicap centrum Srdce, o. p. s.	ambulantní forma Poděbrady (Poděbrady)
sociální rehabilitace	LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb	ambulantní forma Poděbrady (Poděbrady)
	FOKUS Mladá Boleslav z. s.	terénní forma Poděbrady (Nymburk)
telefonická krizová pomoc ⁵	RSOP z. s.	sídlo organizace: Nymburk
	Dětské krizové centrum, z. ú.	sídlo organizace: Praha
	Centrum sociálních služeb Praha	sídlo organizace: Praha
	Cesta z krize, z. ú.	sídlo organizace: Praha
	Linka důvěry SOS	sídlo organizace: Praha
	Bílý kruh bezpečí, z. s.	sídlo organizace: Praha
	ŽIVOT 90, z. ú.	sídlo organizace: Praha
	Linka bezpečí, z. s.	sídlo organizace: Praha
	Elpida, o. p. s.	sídlo organizace: Praha
	EDA cz, z. ú.	sídlo organizace: Praha
	ONŽ - pomoc a poradenství pro ženy a dívky, z. s.	sídlo organizace: Praha
	La Strada Česká republika, o. p. s.	sídlo organizace: Praha
terapeutické komunity ⁵	<i>nedostupné na území ORP Poděbrady</i>	

⁴ Služby dle § 52 zákona o sociálních službách, tzv. sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče, nejsou však uvedeny v Registru poskytovatelů sociálních služeb, <http://iregistr.mpsv.cz>.

⁵ Kromě výše uvedených SSL mohou občané ORP Poděbrady dále využívat nadregionální či celostátní SSL, které svou působností zahrnují také Středočeský kraj. Některé z těchto SSL jsou uvedeny v tabulce č. 1. Jedná se o služby, u nichž bylo v rámci šetření potvrzeno, že je mohou občané ORP Poděbrady využít nebo je pro to předpoklad. Tabulka neuvádí kompletní výčet takových SSL.

Tabulka č. 1 – pokračování: Přehled poskytovatelů sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. poskytujících služby na území ORP Poděbrady

SLUŽBA	NÁZEV POSKYTOVATELE	MÍSTO POSKYTOVÁNÍ (sídlo organizace)
terénní programy	Romodrom o. p. s.	terénní forma ORP Poděbrady (Nymburk)
	RSOP z. s.	terénní forma ORP Poděbrady (Nymburk)
tísňová péče ⁵	Anděl Strážný z. ú.	terénní forma ORP Poděbrady (Praha)
	Chytrá Péče s. r. o.	terénní forma ORP Poděbrady (Praha)
	Institut zdravotně-sociálních služeb, z. ú.	terénní forma ORP Poděbrady (Praha)
	Linnet eu, s. r. o. (Anděl na drátě, z.ú.)	terénní forma ORP Poděbrady (Náchod)
	Život Plus, z. ú.	terénní forma ORP Poděbrady (Kutná Hora)
	ŽIVOT 90, z. ú.	terénní forma ORP Poděbrady (Praha)
	ŽIVOT 99 – Jihlava, z. ú.	terénní forma ORP Poděbrady (Jihlava)
tlumočnické služby ⁵	Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé pro Prahu a Středočeský kraj, o. p. s.	terénní forma ORP Poděbrady (Praha)
	Česká unie neslyšících, z. ú.	terénní forma ORP Poděbrady (Praha)
	LORM - Společnost pro hluchoslepé z. s.	terénní forma ORP Poděbrady (Praha)
	Tichý svět, o. p. s.	terénní forma ORP Poděbrady (Praha)
	Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z. s.	terénní forma ORP Poděbrady (Praha)
týdenní stacionáře	Handicap centrum Srdce, o. p. s.	pobytová forma Chotěšice (Poděbrady)

Zdroj: vlastní šetření, červen 2021

⁵ Kromě výše uvedených SSL mohou občané ORP Poděbrady dále využívat nadregionální či celostátní SSL, které svou působností zahrnují také Středočeský kraj. Některé z těchto SSL jsou uvedeny v tabulce č. 1. Jedná se o služby, u nichž bylo v rámci šetření potvrzeno, že je mohou občané ORP Poděbrady využít nebo je pro to předpoklad. Tabulka neuvádí kompletní výčet takových SSL.

Tabulka č. 2: Počet sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. poskytovaných v ORP Poděbrady jednotlivými poskytovateli sídlícími v území ORP Poděbrady

POSKYTOVATEL SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	POČET SLUŽEB	DRUHY SLUŽEB
Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.	4	osobní asistence odlehčovací služba pečovatelská služba denní stacionáře
Diakonie ČCE-středisko Střední Čechy	2	domovy pro seniory domovy se zvláštním režimem
Handicap centrum Srdce, o. p. s.	5	denní stacionáře sociálně terapeutické dílny chráněné bydlení podpora samostatného bydlení týdenní stacionáře
LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb	3	domovy pro seniory sociální rehabilitace odborné sociální poradenství
Městská nemocnice Městec Králové a. s.	2	odlehčovací služby sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče
Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.	3	odlehčovací služby osobní asistence pečovatelská služba

Zdroj: vlastní šetření, červen 2021

Tabulka č. 3: Počet sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. poskytovaných v terénní či ambulantní formě v ORP Poděbrady poskytovateli sídlícími mimo území ORP Poděbrady

12

POSKYTOVATEL SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	POČET SLUŽEB	DRUHY SLUŽEB
Anděl Strážný z. ú.	1	tísňová péče
Centrum pro integraci cizinců, o. p. s.	2	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi odborné sociální poradenství
Centrum pro dětský sluch Tamtam, o. p. s.	1	raná péče
Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé pro Prahu a Středočeský kraj, o. p. s.	1	tlumočnické služby
Česká unie neslyšících, z. ú.	1	tlumočnické služby
Diakonie ČCE - středisko Praha	1	raná péče
Domácí hospic Nablízku, z. ú.	1	odborné sociální poradenství
EDA cz, z. ú.	1	raná péče
FOKUS Mladá Boleslav z. s.	1	sociální rehabilitace
Chytrá Péče s. r. o.	1	tísňová péče

Tabulka č. 3 – pokračování: Počet sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. poskytovaných v terénní či ambulantní formě poskytovateli sídlícími mimo území ORP Poděbrady

POSKYTOVATEL SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	POČET SLUŽEB	DRUHY SLUŽEB
Institut zdravotně-sociálních služeb, z. ú.	1	tísňová péče
Laxus z. ú.	1	kontaktní centra
LECCOS, z. s.	2	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
Linnet eu, s. r. o. (Anděl na drátě, z.ú.)	1	tísňová péče
LORM - Společnost pro hluchoslepy z. s.	1	tlumočnické služby
Národní ústav pro autismus, z. ú.	1	raná péče
Oblastní charita Kutná Hora	1	raná péče
Respondeo, z. s.	2	odborné sociální poradenství sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi intervenní centra
Romodrom o. p. s.	2	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi terénní programy
RSOP z. s.	2	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi terénní programy
Společnost pro ranou péči, z. s.	1	raná péče
Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z. s.	1	tlumočnické služby
Tichý svět, o. p. s.	1	tlumočnické služby
TyfloCentrum Praha, o. p. s.	1	průvodcovské a předčitatelské služby
ŽIVOT 90, z. ú.	1	tísňová péče
ŽIVOT 99 – Jihlava, z. ú.	1	tísňová péče
Život Plus, z. ú.	1	tísňová péče

Zdroj: vlastní šetření, červen 2021

Do následující tabulky jsou zahrnuti poskytovatelé sociálních služeb/druhy služeb, které na území ORP Poděbrady nesídlí ani v ORP Poděbrady neposkytují své služby v terénní formě. Při zpracování tabulky **bylo zohledněno místo poskytování služeb s ohledem na dojezdovou vzdálenost tak, aby služby byly pro obyvatele ORP dopravně dostupné**. Tabulka tudíž nepostihuje veškeré druhy služeb či poskytovatele, kteří se u daného druhu sociální služby nabízejí (dle Registru poskytovatelů sociálních služeb), ale pouze

takové, jež mají pro uživatele faktický význam. Níže uvedené služby považujeme z hlediska využití za relativně dostupné, přičemž je nutné zohlednit konkrétní druh služby/situaci obyvatele/zájemce o službu (možnost využití hromadné dopravy či automobilu, místo pobytu - malá obec v ORP x město v ORP apod.). Z hlediska dopravní obslužnosti regionu za relativně dostupné považujeme zejména služby na území hlavního města Prahy, Kolína, Nymburka a několika dalších obcí ve Středočeském kraji.

Tabulka č. 4: Přehled poskytovatelů sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. s relativní dostupností pro obyvatele ORP Poděbrady

SLUŽBA	NÁZEV POSKYTOVATELE	MÍSTO POSKYTOVÁNÍ
azylové domy	Arcidiecézní charita Praha	Brandýs nad Labem-Stará Boleslav
	Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem, z. ú. (pouze pro muže)	Lysá nad Labem
	R – Mosty, z. s.	Mladá Boleslav
centra denních služeb ⁷	<i>nedostupné</i>	
denní stacionáře	Domov Mladá-poskytovatel sociálních služeb, p. o.	Milovice
	Zvoneček Bylany, poskytovatel sociálních služeb	Český Brod
	ANNA Český Brod, sociální služby pro seniory	Český Brod
	Clementas Kolín, z. ú.	Kolín
	MELA, o. p. s.	Kolín
	Pečovatelská služba města Pečky	Pečky
	Centrum 83, poskytovatel sociálních služeb	Mladá Boleslav
	Jistoty Domova, z. ú.	Mladá Boleslav
	Pečovatelská služby Mladá Boleslav, p. o.	Mladá Boleslav
	Vyšší Hrádek, p. s. s.	Brandýs nad Labem – Stará Boleslav
domovy pro osoby se zdravotním postižením	Domov Mladá, poskytovatel sociálních služeb, p. o.	Milovice
	Vyšší Hrádek, p. s. s.	Brandýs nad Labem – Stará Boleslav
	Centrum 83, poskytovatel sociálních služeb	Mladá Boleslav
	Zvoneček Bylany, poskytovatel sociálních služeb	Český Brod
domovy pro seniory	Domov Rožďalovice, poskytovatel sociálních služeb	Rožďalovice
	PRAGOM CS, spol. s r. o.	Pňov - Předhradí

Tabulka č. 4 – pokračování: Přehled poskytovatelů sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. s relativní dostupností pro obyvatele ORP Poděbrady

SLUŽBA	NÁZEV POSKYTOVATELE	MÍSTO POSKYTOVÁNÍ
domovy pro seniory	ANNA Český Brod, sociální služby pro seniory	Český Brod
	Domov Hačka se sídlem v Olešce, poskytovatel sociálních služeb	Oleška u Českého Brodu
	Domov U Anežky, poskytovatel sociálních služeb	Luštěnice
	Domov seniorů Mladá Boleslav, poskytovatel sociálních služeb	Mladá Boleslav
	Domov pro seniory u Pražské brány	Kouřim
	Domov pro seniory	Kolín
	SeneCura SeniorCentrum Kolín, s. r. o.	Kolín
	Senior centrum Kolín s. r. o.	Kolín
	Domov Na Zámku, poskytovatel sociálních služeb, p. o.	Lysá nad Labem
domovy se zvláštním režimem	Domov Rožďalovice, poskytovatel sociálních služeb	Rožďalovice
	Clementas Mlékovice, s. r. o.	Mlékovice
	G-HELP z. ú.	Kouřim
	Meridiem Centrum péče s. r. o.	Český Brod
	SeneCura SeniorCentrum Kolín, s. r. o.	Kolín
domy na půl cesty ⁶		
chráněné bydlení	FOKUS Mladá Boleslav z. s.	Nymburk
	Vyšší Hrádek, p. s. s.	Brandýs nad Labem – Stará Boleslav
	Centrum 83, poskytovatel sociálních služeb	Mladá Boleslav
	Domov Na Hrádku, poskytovatel sociálních služeb	Kolín
	Domov Svojšice	Český Brod
	MELA, o. p. s.	Kolín
	Zvoneček Bylany, poskytovatel sociálních služeb	Český Brod

Tabulka č. 4 – pokračování: Přehled poskytovatelů sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. s relativní dostupností pro obyvatele ORP Poděbrady

SLUŽBA	NÁZEV POSKYTOVATELE	MÍSTO POSKYTOVÁNÍ
intervenční centra	<i>dostupné na území ORP Poděbrady, viz tabulka č. 1</i>	
kontaktní centra	Prostor plus o. p. s.	Kolín
	Laxus z.ú.	Nymburk
	SEMIRAMIS z. ú.	Mladá Boleslav
krizová pomoc	ACORUS, z. ú.	Praha 9 - Vysočany
	Dětské krizové centrum, z. ú.	Praha 4 - Michle
	Diakonie ČCE - Středisko křesťanské pomoci v Praze	Praha 2
	Dům tří přání, z. ú.	Praha 6
	La Strada Česká republika, o. p. s.	Praha 3
nízkoprahová denní centra	Farní charita Nymburk	Nymburk
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	SEMIRAMIS z. ú.	Nymburk
noclehárny ⁷	<i>nedostupné</i>	
odborné sociální poradenství	Centrum psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje	Nymburk
odborné sociální poradenství	SEMIRAMIS z. ú.	Nymburk
	RSOP z. s.	Nymburk
odlehčovací služby	Národní ústav pro autismus, z. ú.	Sadská
	Zvoneček Bylany, poskytovatel sociálních služeb	Český Brod
	Nemocnice Český Brod s. r. o.	Český Brod
	Centrum 83, poskytovatel sociálních služeb	Mladá Boleslav
	SeneCura SeniorCentrum Kolín, s. r. o.	Kolín
	Spirála pomoci, o. p. s.	Kolín
	VOLNO, sdružení pro pomoc rodinám dětí s postižením, z. ú.	Kolín
	Clementas Kolín, z. ú.	Kolín, Mlékovice
osobní asistence	<i>dostupné na území ORP Poděbrady, viz tabulka č. 1</i>	

Tabulka č. 4 – pokračování: Přehled poskytovatelů sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. s relativní dostupností pro obyvatele ORP Poděbrady

SLUŽBA	NÁZEV POSKYTOVATELE	MÍSTO POSKYTOVÁNÍ
pečovatelská služba	<i>dostupné na území ORP Poděbrady, viz tabulka č. 1</i>	
podpora samostatného bydlení	<i>dostupné na území ORP Poděbrady, viz tabulka č. 1</i>	
průvodcovské a předčitatelské služby	Tyflo ČR, o. p. s.	Praha 7
raná péče	<i>dostupné na území ORP Poděbrady, viz tabulka č. 1</i>	
služby následné péče	Centrum ALMA, z. ú.	Praha 7
sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Centrum pro integraci cizinců, o.p.s.	Kolín
	VOLNO, sdružení pro pomoc rodinám dětí s postižením, z. ú.	Kolín
	RSOP z. s.	Nymburk
	LECCOS, z. s.	Český Brod
	Prostor plus o. p. s.	Kolín
	Romodrom o. p. s.	Nymburk
sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	VOLNO, sdružení pro pomoc rodinám dětí s postižením, z. ú.	Kolín
	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, z. s.	Mladá Boleslav
sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	<i>dostupné na území ORP Poděbrady, viz tabulka č. 1</i>	
sociálně terapeutické dílny	FOKUS Mladá Boleslav z. s.	Nymburk
sociální rehabilitace	<i>dostupné na území ORP Poděbrady, viz tabulka č. 1</i>	
telefonická krizová pomoc	<i>dostupné na území ORP Poděbrady, viz tabulka č. 1</i>	
terapeutické komunity ⁶⁶		
terénní programy	<i>dostupné na území ORP Poděbrady, viz tabulka č. 1</i>	
tísňová péče	<i>dostupné na území ORP Poděbrady, viz tabulka č. 1</i>	
tlumočnické služby	<i>dostupné na území ORP Poděbrady, viz tabulka č. 1</i>	
týdenní stacionáře	Zvoneček Bylany, poskytovatel sociálních služeb	Český Brod
	Centrum 83, poskytovatel sociálních služeb	Mladá Boleslav

Zdroj: vlastní šetření, červen 2021

^{6 7} Jedná se o velmi specifické služby, které jsou pro obyvatele ORP Poděbrady nedostupné z důvodu velké dojezdové vzdálenosti či z důvodu charakteru dané služby – např. osoba bez domova nebude využívat sociální službu noclehárna, která je poskytována ve velké dojezdové vzdálenosti.

⁶ Jedná se o velmi specifické nadregionální služby.

Tabulka č. 5: Přehled dalších sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., které jsou v ojedinělých případech využívány klienty z ORP Poděbrady, ale sídlo mají v Královéhradeckém kraji

SLUŽBA	NÁZEV POSKYTOVATELE	MÍSTO POSKYTOVÁNÍ
domovy pro seniory	Domov V Podzámčí	Chlumeck nad Cidlinou
	SAMANIT, s. r. o.	Dětenice
odlehčovací služby	Domov V Podzámčí	Chlumeck nad Cidlinou
	Oblastní charita Červený Kostelec	Červený Kostelec

Zdroj: vlastní šetření, červen 2021

4 SOUHRNNÝ PŘEHLED SOCIÁLNÍCH SLUŽEB DLE ZÁKONA Č. 108/2006 Sb. DLE DOSTUPNOSTI PRO OBYVATELE ÚZEMÍ ORP PODĚBRADY

V tabulce níže je přehledně zobrazeno všech 33 druhů služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a uvedeno, zda je daný druh služby dostupný přímo v území ORP Poděbrady. Přičemž relativní dostupností je myšleno, že vhodné služby jsou k dispozici v dojezdové vzdálenosti. Služby fakticky nedostupné jsou služby, za nimiž je nutné v případě potřeby dojet do vzdálenějších míst. Tabulka zohledňuje druhy služeb tak, jak je uvádí zákon o sociálních službách. Nevypovídá o cílových skupinách, kterým jsou služby poskytovány. Například služba azylové domy není na území ORP poskytována, je v dojezdové vzdálenosti v Lysé nad Labem, avšak pouze pro jednotlivce (zejména pro muže). Pro páry či rodiny s dětmi je služba dostupná až v Brandýse nad Labem-Staré Boleslavi.

Tabulka č. 6: Souhrnný přehled sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. dle dostupnosti v území ORP Poděbrady

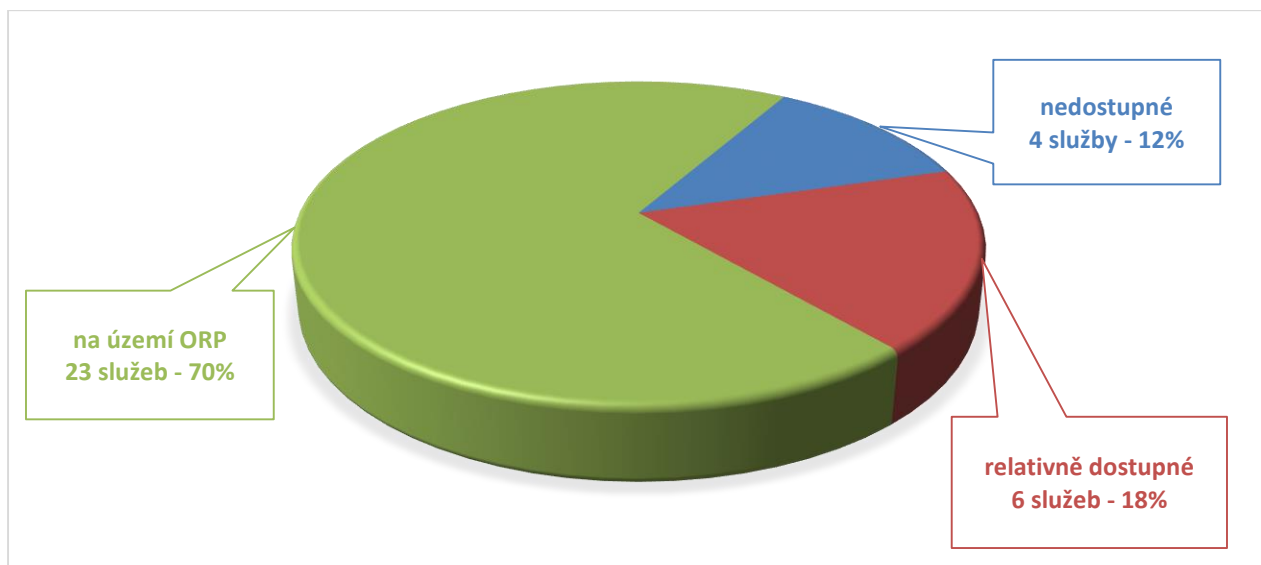
SLUŽBA	DOSTUPNOST
azylové domy	relativně dostupné
centra denních služeb	nedostupné
denní stacionáře	na území ORP
domovy pro osoby se zdravotním postižením	relativně dostupné
domovy pro seniory	na území ORP
domovy se zvláštním režimem	na území ORP
domy na půl cesty	nedostupné
chráněné bydlení	na území ORP
intervenční centra	na území ORP
kontaktní centra	na území ORP
krizová pomoc	relativně dostupné

Tabulka č. 6 - pokračování: Souhrnný přehled sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. dle dostupnosti v území ORP Poděbrady

SLUŽBA	DOSTUPNOST
nízkoprahová denní centra	relativně dostupné
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	na území ORP
noclehárny	nedostupné
odborné sociální poradenství	na území ORP
odlehčovací služby	na území ORP
osobní asistence	na území ORP
pečovatelská služba	na území ORP
podpora samostatného bydlení	na území ORP
průvodcovské a předčitatelské služby	na území ORP
raná péče	na území ORP
služby následné péče	relativně dostupné
sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	na území ORP
sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	relativně dostupné
sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	na území ORP
sociálně terapeutické dílny	na území ORP
sociální rehabilitace	na území ORP
telefonická krizová pomoc	na území ORP
terapeutické komunity	nedostupné
terénní programy	na území ORP
tísňová péče	na území ORP
tlumočnické služby	na území ORP
týdenní stacionáře	na území ORP

Zdroj: vlastní šetření, červen 2021

Graf č. 1: Souhrnný přehled sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. dle dostupnosti v území ORP Poděbrady

Zdroj: vlastní šetření, červen 2021

5 SOCIÁLNÍ SLUŽBY PŮSOBÍCÍ NA ÚZEMÍ ORP PODĚBRADY

Sociální služby jsou děleny dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, na služby sociálního poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence.

5.1 Služby sociální péče

Zákon o sociálních službách upravuje **14 druhů služeb sociální péče.** V ORP Poděbrady je poskytováno 12 z těchto 14 druhů sociálních služeb. Jedná se však pouze o obecný přehled, vzhledem k tomu, že každá sociální služba je poskytovaná pouze pro určitou cílovou skupinu.

Tabulka č. 7: Dostupnost služeb sociální péče v ORP Poděbrady

NÁZEV SLUŽBY	POPIS SLUŽBY	DOSTUPNOST SLUŽBY
centra denních služeb	Ambulantní služba, kterou mohou v průběhu dne (pravidelně i občasně) využívat osoby se sníženou soběstačností s cílem zajištění pomoci s osobní hygienou a současně pomoci s vyřízením osobních záležitostí či nabídkou sociálně terapeutických činností.	ne
denní stacionáře	Ambulantní služba, kterou pravidelně navštěvují osoby se sníženou soběstačností. V průběhu dne je zde zabezpečována komplexní péče s ohledem na potřeby uživatelů a současně nabízí výchovné, aktivizační a sociálně terapeutické činnosti.	ano
domovy pro osoby se zdravotním postižením	Pobytová služba s celoročním provozem, která zabezpečuje osobám se sníženou soběstačností vyžadujícím pravidelnou pomoc komplexní péči a současně nabízí výchovné, aktivizační a sociálně terapeutické činnosti. Tato služba je určena především těm lidem, kterým z objektivních důvodů již nelze zabezpečit pomoc v jejich přirozeném sociálním prostředí.	ne
domovy pro seniory	Pobytová služba s celoročním provozem, která zabezpečuje seniorům se sníženou soběstačností vyžadujícím pravidelnou pomoc komplexní péči a současně nabízí aktivizační a sociálně terapeutické činnosti. Tato služba je určena především těm seniorům, kterým z objektivních důvodů již nelze zabezpečit pomoc v jejich přirozeném sociálním prostředí.	ano
domovy se zvláštním režimem	Pobytová služba s celoročním provozem s obdobnou nabídkou jako domovy pro osoby se zdravotním postižením či seniory. Služba je však uzpůsobena zvláštním potřebám osob, které trpí duševní nemocí, jsou závislé na návykových látkách nebo trpí Alzheimerovou chorobou či jiným typem demence. Provoz této služby může být součástí domova pro seniory či domova pro osoby se zdravotním postižením.	ano
chráněné bydlení	Pobytová služba pro osoby se zdravotním postižením, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby, ale mají schopnost žít víceméně samostatně v prostředí, které je svým charakterem fakticky totožné s běžným bytem.	ano
odlehčovací služby	Kombinace činností péče, které mají za cíl umožnit pečujícím osobám nezbytný odpočinek, tj. sdílí péči či na určitou dobu převezmou péči o člověka, který má sníženou soběstačnost. Obvykle je tato služba nabízena i v rámci jiných druhů služeb.	ano

Tabulka č. 7 – pokračování: Dostupnost služeb sociální péče v ORP Poděbrady

NÁZEV SLUŽBY	POPIS SLUŽBY	DOSTUPNOST SLUŽBY
osobní asistence	Terénní služba určená zejména lidem se zdravotním postižením a seniorům. Osobní asistenti pomáhají člověku zvládnout péči o sebe a umožňují jim účastnit se života společnosti.	ano
pečovatelská služba	Převážně terénní služba poskytovaná především v domácnosti. Služba je určena zejména lidem se zdravotním postižením, seniorům a případně i rodinám s dětmi. Pečovatelé pomáhají člověku zvládnout péči o sebe a o domácnost.	ano
podpora samostatného bydlení	Služba podobná pečovatelské službě, zaměřuje se však více na posilování osobních schopností člověka samostatně bydlet.	ano
průvodcovské a předčitatelské služby	Služba určená lidem, kteří mají sníženou schopnost komunikovat či se orientovat v prostoru. Jedná se zejména o osoby se smyslovým postižením. Služba pomáhá zejména při obstarávání osobních záležitostí.	ano
sociální služby ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	Služba pro osoby, které se neobejdou bez pomoci jiné osoby a současně nemohou být propuštěny ze zdravotnického zařízení, protože není v danou chvíli možné jim zabezpečit péči v domácnosti či v zařízení sociálních služeb. O významu této služby a obecně o propojení sociální a zdravotní péče je podrobnější výklad podán v části týkající se problematiky sociálně zdravotní péče.	ano
tísňová péče	Nepřetržitá telefonická nebo jiná elektronická komunikace s lidmi, kteří jsou vystaveni vysokému riziku ohrožení zdraví nebo života. Za pomoci této komunikace je možné zprostředkovat neodkladnou pomoc v případě náhlého zhoršení zdravotního stavu.	ano
týdenní stacionáře	Služba pro osoby se sníženou soběstačností, které potřebují pravidelnou pomoc jiné osoby. Pobyt je zabezpečován obvykle po dobu pracovních dnů. Služba nabízí komplexní péči a současně nabízí výchovné, aktivizační a sociálně terapeutické činnosti.	ano

Zdroj: vlastní šetření, <https://www.mpsv.cz/socialni-sluzby-1>, červen 2021

5.2 Služby sociální prevence

Zákon o sociálních službách upravuje **18 druhů služeb sociální prevence**. V ORP Poděbrady je poskytováno 10 z těchto 18 druhů sociálních služeb. Jedná se však pouze o obecný přehled, vzhledem k tomu, že každá sociální služba je poskytovaná pouze pro určitou cílovou skupinu.

Tabulka č. 8: Dostupnost služeb sociální prevence v ORP Poděbrady

NÁZEV SLUŽBY	POPIS SLUŽBY	DOSTUPNOST SLUŽBY
azylové domy	Pobytová služba pro osoby, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Je určena různým cílovým skupinám, např. pro rodiče s dětmi, pro ženy, pro muže, případně i pro osoby mladší 18 let. Vedle poskytnutí ubytování je vždy nezbytné poskytnout také podporu, která vede k vyřešení nepříznivé sociální situace, a to především prostřednictvím sociální práce.	ne
domy na půl cesty	Pobytová služba pro osoby do 26 let, které žily dlouhodobě ve školských zařízeních ústavní nebo ochranné výchovy, nebo v jiných zařízeních pro děti a mládež, a pro osoby, které byly propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Domy na půl cesty mají těmto lidem poskytnout podmínky pro úspěšný samostatný start do běžného života.	ne
intervenční centra	Služba poskytuje pomoc osobám ohroženým násilným chováním osoby vykázané ze společného obydlí. Sociální služba je poskytována jako služba ambulantní, terénní nebo pobytová.	ano
kontaktní centra	Služba je obvykle ambulantním zařízením určeným osobám ohroženým závislostí na návykových látkách. Služba zde poskytovaná má za cíl snižovat sociální a zdravotní rizika spojená se zneužíváním návykových látek.	ano
krizová pomoc	Terénní, ambulantní, ale i pobytová sociální služba určená osobám, které se přechodně nacházejí v situaci ohrožení zdraví a života a nejsou schopny tuto situaci v daném okamžiku řešit vlastními silami. Součástí krizové pomoci je také poskytování pomoci obětem domácího násilí (blíže viz intervenční centra). Krizová pomoc vedle poskytnutí stravy či ubytování nabízí především socioterapii a pomoc při vyřízení nezbytných osobních záležitostí.	ne
nízkoprahová denní centra	Služba je určena osobám bez přístřeší a nabízí pomoc se zajištěním osobní hygieny, zajištěním stravy a vyřízením nezbytných osobních záležitostí.	ne
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	Služba poskytovaná ambulantní i terénní formou dětem a mládeži ve věku 6 až 26 let, které jsou ohroženy společensky nežádoucími jevy (kriminalita, drogy, alkohol apod.). Cílem služby je zejména nabízet smysluplné využití volného času, pomoc v orientaci ve společenském prostředí a pomoc se změnou životního stylu, který je ohrožuje.	ano
noclehárny	Služba nabízí osobám bez přístřeší možnost přenocování a podmínky pro osobní hygienu.	ne

Tabulka č. 8 – pokračování: Dostupnost služeb sociální prevence v ORP Poděbrady

NÁZEV SLUŽBY	POPIS SLUŽBY	DOSTUPNOST SLUŽBY
raná péče	Terénní, případně i ambulantní, služba určená dětem do 7 let se zdravotním postižením a jejich rodičům, aby jim napomáhala zvládnout specifické potřeby spojené s vývojem dítěte.	ano
služby následné péče	Služba je určena osobám trpícím chronickým duševním onemocněním nebo osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly ústavní léčbu. Jejím cílem je pomoc při zvládnutí běžných životních podmínek a prevence „recidivy“.	ne
sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Služba nabízí rodinám s dětmi pomoc se zvládnutím dopadů dlouhodobé krizové sociální situace rodiny nebo jejího člena.	ano
sociálně aktivizační služby pro osoby se zdravotním postižením a seniory	Služba nabízí pomoc při zvládnutí běžných životních situací tak, aby nedošlo k ohrožení sociálním vyloučením.	ne
sociálně terapeutické dílny	Služba je poskytována osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení. Účelem této služby je dlouhodobá a pravidelná podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím sociálně pracovní terapie.	ano
sociální rehabilitace	Služba má za cíl pomoci lidem k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti, a to rozvojem jejich schopností a dovedností a posilováním návyků potřebných pro samostatný život. Služba je určena osobám se zdravotním postižením, ale také osobám, které jsou ohroženy sociálním vyloučením z jiného důvodu, například etnické příslušnosti, chudoby, dlouhodobé nezaměstnanosti apod.	ano
telefonická krizová pomoc	Služba pro osoby, které se nacházejí v ohrožení života či zdraví, nebo jsou v obtížné životní situaci a nemohou tuto situaci momentálně řešit vlastními silami. Jedná se především o provoz linek důvěry a podobných telefonních služeb.	ano
terapeutické komunity	Pobytová služba pro osoby závislé na návykových látkách nebo i osoby s chronickým duševním onemocněním s cílem zbavit se závislosti a vytvořit dobré podmínky pro začlenění do společnosti.	ne
terénní programy	Služba je realizována s cílem vyhledávat osoby, které žijí rizikovým způsobem života nebo žijí v sociálně vyloučených komunitách a pomáhat jim v minimalizaci rizik spojených s tímto způsobem života a v začlenění do společnosti.	ano
tlumočnické služby	Služba je poskytována obvykle osobám se smyslovým postižením za účelem pomoci v komunikaci s okolím a při vyřizování osobních záležitostí. Je poskytována obvykle jako terénní služba.	ano

Zdroj: vlastní šetření, <https://www.mpsv.cz/socialni-sluzby-1>, červen 2021

5.3 Služby sociálního poradenství

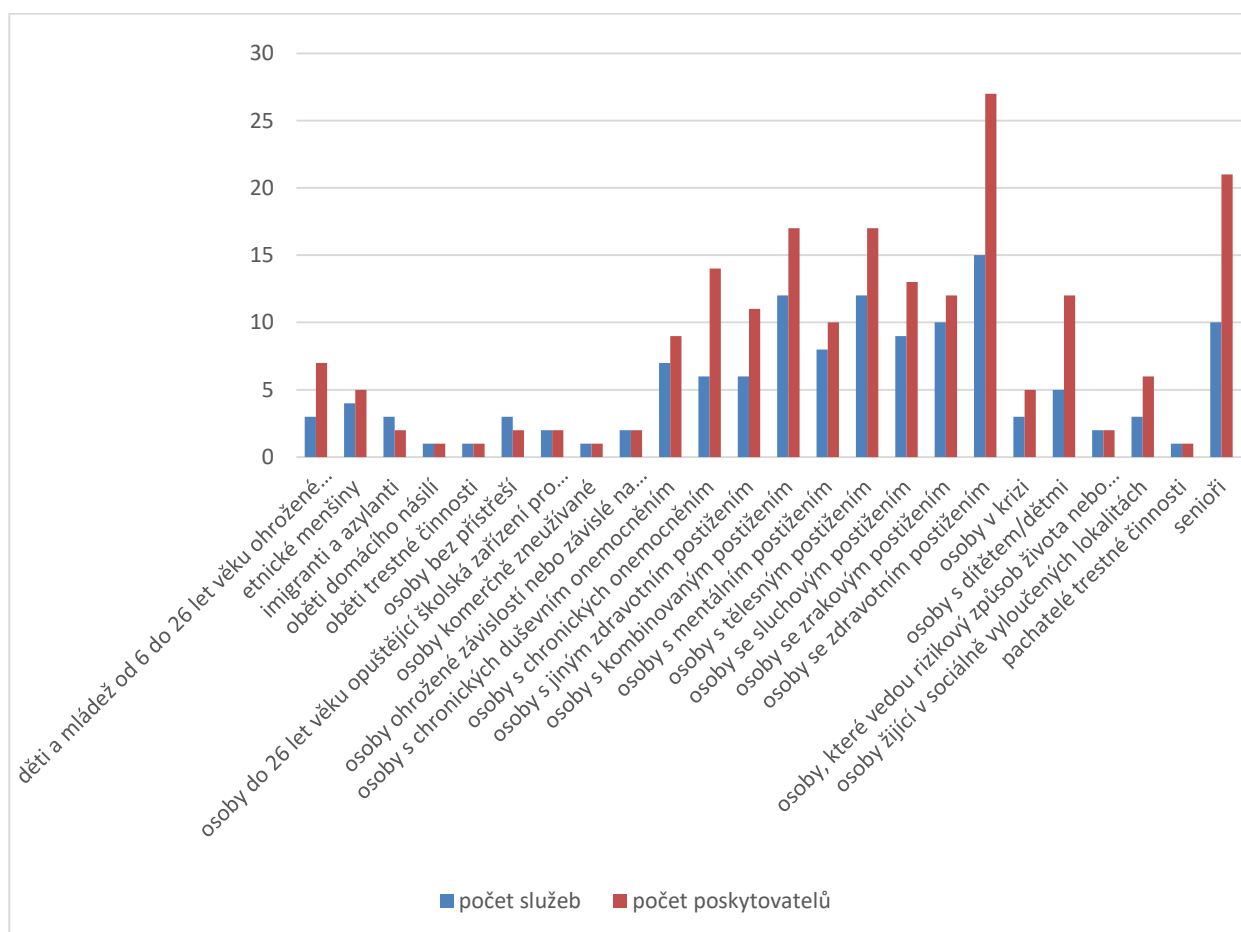
Služby odborného sociálního poradenství jsou pro obyvatele ORP Poděbrady zajištěny **4 poskytovateli**, a to jak sídlícími přímo v ORP (LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb), tak poskytovajícími služby v ambulantní formě (Respondeo, z. s.) či v terénní formě (Centrum pro integraci cizinců, o. p. s., Domácí hospic Nablízku, z. ú.).

6 CÍLOVÉ SKUPINY A VĚKOVÉ SKUPINY

Služby poskytované občanům ORP Poděbrady pokrývají zejména cílovou skupinu osob s různým typem zdravotního postižení. Další relativně početnou skupinu tvoří služby pro seniory a pro rodiny s dětmi. Pro tyto skupiny obyvatel se v regionu nabízí síť sociálních služeb v terénní, ambulantní i pobytové formě.

Na opačné škále se naopak nacházejí lidé, kteří se ocitli ve složité životní situaci, jež není dána jejich věkem či zdravotním stavem. Jedná se o osoby bez přístřeší, oběti domácího násilí, etnické menšiny, imigranty a azylanty, osoby, které vedou rizikový způsob života, osoby ohrožené závislostí či závislé na návykových látkách apod. Pro tyto osoby se v regionu nabízí pouze služby v omezeném počtu, pro některé skupiny nejsou k dispozici žádné služby (viz graf č. 2). Pokud jsou poskytovány, jedná se převážně o služby v terénní či ambulantní formě⁷.

Graf č. 2: Počet služeb a poskytovatelů poskytujících služby pro jednotlivé cílové skupiny

Zdroj: vlastní šetření, <https://www.mpsv.cz/socialni-sluzby-1>, červen 2021

⁷ Konkrétně jde především o služby sociálního poradenství, terénní programy či sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.

Tabulka č. 9: Přehled cílových skupin a jim v ORP nabízených služeb

CÍLOVÁ SKUPINA	DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY	NÁZEV POSKYTOVATELE
děti a mládež ve věku 6-26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	LECCOS, z. s.
	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.
	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	RSOP z. s.
		Centrum pro integraci cizinců, o. p. s.
		LECCOS, z. s.
		Romodrom o. p. s.
etnické menšiny	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	LECCOS, z. s.
	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.
	terénní programy	Romodrom o. p. s.
	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	LECCOS, z. s.
		Romodrom o. p. s.
imigranti a azylanti	odborné sociální poradenství	Centrum pro integraci cizinců, o. p. s.
	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	
	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.
oběti domácího násilí	intervenční centra	Respondeo, z. s.
oběti obchodu s lidmi	-----	-----
oběti trestné činnosti	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.
osoby bez přístřeší	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	RSOP z. s.
	telefonická krizová pomoc	
	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.
osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.
osoby komerčně zneužívané	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.
osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.
	terénní programy	Romodrom o. p. s.

Tabulka č. 9 – pokračování: Přehled cílových skupin a jim v ORP nabízených služeb

CÍLOVÁ SKUPINA	DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY	NÁZEV POSKYTOVATELE
osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	kontaktní centra	LAXUS z. ú.
	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.
osoby s chronickým duševním onemocněním	domov se zvláštním režimem	Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy (Opolany, Pátek)
	pečovatelská služba	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.
	odlehčovací služby	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.
		Městská nemocnice Městec Králové a. s.
	osobní asistence	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.
	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.
	sociální rehabilitace	FOKUS Mladá Boleslav z. s.
	tísňová péče	Chytrá Péče s. r. o.
Institut zdravotně-sociálních služeb, z. ú.		
osoby s chronickým onemocněním	pečovatelská služba	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.
		Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.
	odborné sociální poradenství	Domácí hospic Nablízku, z. ú.
		LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb
		Respondeo, z. s.
	osobní asistence	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.
		Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.
	sociální rehabilitace	LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb
	odlehčovací služby	Městská nemocnice Městec Králové a. s.
		Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.
	tísňová péče	Chytrá Péče s. r. o.
		Institut zdravotně-sociálních služeb, z. ú.
		Linnet eu, s. r. o.
		ŽIVOT 99 – Jihlava, z. ú.

Tabulka č. 9 – pokračování: Přehled cílových skupin a jim v ORP nabízených služeb

CÍLOVÁ SKUPINA	DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY	NÁZEV POSKYTOVATELE	
osoby s jiným zdravotním postižením	osobní asistence	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.	
	pečovatelská služba	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.	
	raná péče	Národní ústav pro autismus, z. ú.	
		Společnost pro ranou péči, z. s.	
		Oblastní charita Kutná Hora	
	odlehčovací služby	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.	
		Městská nemocnice Městec Králové a. s.	
	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.	
	tísňová péče	Institut zdravotně-sociálních služeb, z.ú.	
		Linnet eu, s. r.o.	
		Život Plus, z. ú.	
	osoby s kombinovaným postižením	odlehčovací služby	Městská nemocnice Městec Králové a. s.
		chráněné bydlení	Handicap centrum srdce, o. p. s.
denní stacionáře		Handicap centrum srdce, o. p. s.	
odborné sociální poradenství		Respondeo, z. s.	
podpora samostatného bydlení		Handicap centrum srdce, o. p. s.	
průvodcovské a předčitatelské služby		TyfloCentrum Praha, o. p. s.	
raná péče		Diakonie ČCE – středisko Praha	
sociálně terapeutické dílny		Handicap centrum srdce, o. p. s.	
týdenní stacionáře		Handicap centrum srdce, o. p. s.	
raná péče		Oblastní charita Kutná Hora	
		EDA cz, z. ú.	
		Společnost pro ranou péči, z. s.	
tísňová péče		Institut zdravotně-sociálních služeb, z. ú.	
	Život Plus, z. ú.		

Tabulka č. 9 – pokračování: Přehled cílových skupin a jim v ORP nabízených služeb

CÍLOVÁ SKUPINA	DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY	NÁZEV POSKYTOVATELE
osoby s kombinovaným postižením	tlumočnické služby	Česká unie neslyšících, z. ú.
		LORM - Společnost pro hluchoslepé, z. s.
		Tichý svět, o. p. s.
osoby s mentálním postižením	odlehčovací služby	Městská nemocnice Městec Králové a. s.
	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.
	chráněné bydlení	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	denní stacionáře	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	podpora samostatného bydlení	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	sociálně terapeutické dílny	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	týdenní stacionáře	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	raná péče	Oblastní charita Kutná Hora
		Diakonie ČCE – středisko Praha
Společnost pro ranou péči, z. s.		
osoby s tělesným postižením	osobní asistence	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.
	pečovatelská služba	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.
	tísňová péče	Chytrá Péče s. r. o.
		Institut zdravotně-sociálních služeb, z. ú.
		Život Plus, z. ú.
osoby s tělesným postižením	odlehčovací služby	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.
		Městská nemocnice Městec Králové a. s.
	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.
	chráněné bydlení	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	denní stacionáře	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	podpora samostatného bydlení	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	sociálně terapeutické dílny	Handicap centrum srdce, o. p. s.

Tabulka č. 9 – pokračování: Přehled cílových skupin a jim v ORP nabízených služeb

CÍLOVÁ SKUPINA	DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY	NÁZEV POSKYTOVATELE
osoby s tělesným postižením	týdenní stacionáře	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	raná péče	Oblastní charita Kutná Hora
		Diakonie ČCE – středisko Praha
		Společnost pro ranou péči, z. s.
tísňová péče	ŽIVOT 99 – Jihlava, z. ú.	
osoby se sluchovým postižením	chráněné bydlení	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	denní stacionáře	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.
	podpora samostatného bydlení	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	raná péče	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o. p. s.
	sociálně terapeutické dílny	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	týdenní stacionáře	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	tísňová péče	Institut zdravotně-sociálních služeb, z. ú.
	tlumočnické služby	Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé pro prahu a Středočeský kraj, o. p. s.
		Česká unie neslyšících, z. ú.
LORM - Společnost pro hluchoslepé, z. s.		
Tichý svět, o. p. s.		
	Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z. s.	
osoby se zdravotním postižením	odlehčovací služby	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.
		Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.
		Městská nemocnice Městec Králové a. s.
	denní stacionáře	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.
		Handicap centrum srdce, o. p. s.
domovy pro seniory	Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy (Opolany, Pátek)	

Tabulka č. 9 – pokračování: Přehled cílových skupin a jim v ORP nabízených služeb

CÍLOVÁ SKUPINA	DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY	NÁZEV POSKYTOVATELE
osoby se zdravotním postižením	osobní asistence	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.
		Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.
	pečovatelská služba	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.
		Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.
	odborné sociální poradenství	LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb
		Respondeo, z. s.
	sociální rehabilitace	LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb
chráněné bydlení	Handicap centrum srdce, o. p. s.	
denní stacionáře	Handicap centrum srdce, o. p. s.	
osoby se zdravotním postižením	podpora samostatného bydlení	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	sociální rehabilitace	LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb
	sociálně terapeutické dílny	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	týdenní stacionáře	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	raná péče	Oblastní charita Kutná Hora
		Národní ústav pro autismus, z. ú.
	tísňová péče	Anděl Strážný z. ú.
		Chytrá Péče s. r. o.
		Institut zdravotně-sociálních služeb, z. ú.
		Linnet eu, s. r. o.
Život Plus, z. ú.		
ŽIVOT 90, z. ú.		
osoby se zrakovým postižením	chráněné bydlení	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	denní stacionáře	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.
	podpora samostatného bydlení	Handicap centrum srdce, o. p. s.

Tabulka č. 9 – pokračování: Přehled cílových skupin a jim v ORP nabízených služeb

CÍLOVÁ SKUPINA	DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY	NÁZEV POSKYTOVATELE
osoby se zrakovým postižením	průvodcovské a předčitatelské služby	TyfloCentrum Praha, o. p. s.
	raná péče	EDA cz, z. ú.
		Společnost pro ranou péči, z. s.
	sociálně terapeutické dílny	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	týdenní stacionáře	Handicap centrum srdce, o. p. s.
	tísňová péče	Institut zdravotně-sociálních služeb, z. ú.
		ŽIVOT 99 – Jihlava, z. ú.
tlumočnické služby	LORM - Společnost pro hluchoslepé, z. s.	
osoby v krizi	odborné sociální poradenství	Domácí hospic Nablízku, z. ú.
		Respondeo, z. s.
	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	LECCOS, z. s.
		RSOP z. s.
tísňová péče	Anděl strážný z. ú.	
osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.
	terénní programy	RSOP z. s.
		Romodrom o. p. s.
	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	RSOP z. s.
		LECCOS, z. s.
Romodrom o. p. s.		
osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem ohroženi	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.
	terénní programy	Romodrom o. p. s.
	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	RSOP z. s.
		Romodrom o. p. s.
pachatelé trestné činnosti	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.

Tabulka č. 9 – pokračování: Přehled cílových skupin a jim v ORP nabízených služeb

CÍLOVÁ SKUPINA	DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY	NÁZEV POSKYTOVATELE
rodiny s dětmi	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.
	pečovatelská služba	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.
	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	Centrum pro integraci cizinců, o. p. s.
		LECCOS, z. s.
		Romodrom o. p. s.
	odlehčovací služby	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.
	raná péče	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o. p. s.
		EDA cz, z. ú.
		Diakonie ČCE – středisko Praha
		Národní ústav pro autismus, z. ú.
		Společnost pro ranou péči, z. s.
		Oblastní charita Kutná Hora
	senioři	osobní asistence
Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.		
pečovatelská služba		Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.
		Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.
odlehčovací služby		Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.
		Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.
		Městská nemocnice Městec Králové a. s.
denní stacionáře		Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.
sociální rehabilitace		LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb
domovy pro seniory		Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy
	LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb	
domovy se zvláštním režimem	Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy (Opolany, Pátek)	

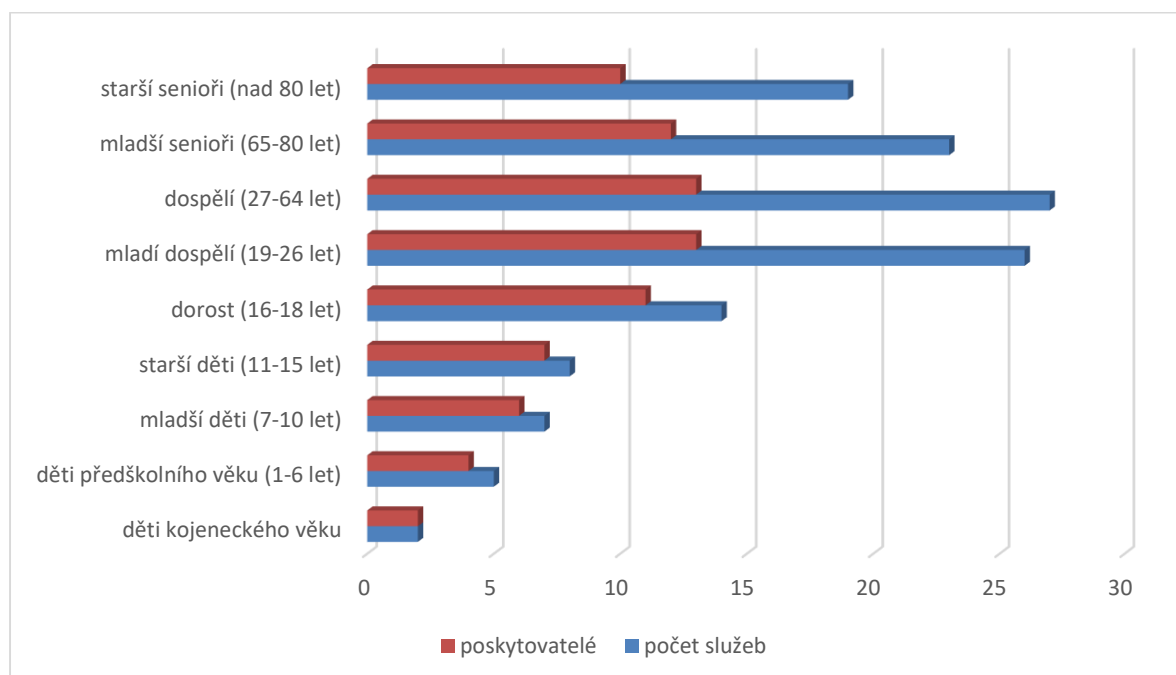
Tabulka č. 9 – pokračování: Přehled cílových skupin a jim v ORP nabízených služeb

CÍLOVÁ SKUPINA	DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY	NÁZEV POSKYTOVATELE
senioři	odborné sociální poradenství	Respondeo, z. s.
	denní stacionáře	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.
	tísňová péče	Linnet eu, s. r. o.
		Anděl Strážný z. ú.
		Chytrá Péče s. r. o.
		Institut zdravotně-sociálních služeb, z. ú.
		Život Plus, z. ú.
		ŽIVOT 90, z. ú.
		ŽIVOT 99 – Jihlava, z. ú.

Zdroj: vlastní šetření, <https://www.mpsv.cz/socialni-sluzby-1>, červen 2021

Analýza si všímá i počtu sociálních služeb dle věkového složení cílových skupin. Nejvyšší zastoupení mezi nabízenými službami mají služby určené seniorům, osobám s různými druhy zdravotního postižení (chronické, mentální nebo kombinované) a rodinám s dětmi.

Graf č. 3: Počet služeb pro jednotlivé věkové skupiny

Zdroj: vlastní šetření, červen 2021

Ve výše uvedených grafech jsou zohledněny výhradně služby poskytované přímo v ORP, nejsou v nich zařazeny služby z okolí (v dojezdové vzdálenosti).

Registrované sociální služby jsou, jak již bylo uvedeno na začátku této kapitoly, poskytovány širokému spektru osob. Jednotlivé cílové skupiny, věkové skupiny a služby jim určené jsou přehledně vyobrazené v následující Tabulce č. 10.

Z uvedené tabulky vyplývá, že poměrně velká část služeb se zaměřuje na seniory a osoby s nějakým typem zdravotního omezení či znevýhodnění. Zahrnuje jak služby v pobytové, tak ambulantní a terénní formě. Oproti tomu pro jednotlivce z řad sociálně znevýhodněných osob (osoby v krizi, osoby bez přístřeší apod.) se v ORP nabízí omezený počet služeb poskytovaných převážně terénní formou. V regionu lze využít i pobytovou službu – azylový dům v Lysé nad Labem – která má však výrazná omezení (nízká kapacita služby, AD je určen pro muže jednotlivce apod.).

Tabulka č. 10: Cílové skupiny, věkové skupiny a formy sociálních služeb působících na území ORP Poděbrady

SOCIÁLNÍ SLUŽBA	VĚKOVÁ KATEGORIE KLIENTŮ	CÍLOVÁ SKUPINA KLIENTŮ	FORMA SLUŽBY
denní stacionáře	dorost (16-18 let) mladí dospělí (19-26 let) dospělí (27-64 let) mladší senioři (65-80 let) starší senioři (nad 80 let)	osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením osoby s kombinovaným postižením osoby se sluchovým postižením osoby se zrakovým postižením senioři	ambulantní
domovy pro seniory	mladší senioři (60-80 let) starší senioři (nad 80 let)	osoby se zdravotním postižením senioři	pobytová
domovy se zvláštním režimem	50 let a výše	osoby s chronickým duševním onemocněním (osoby s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí) senioři	pobytová
chráněné bydlení	mladí dospělí (19-26 let) dospělí (27-64 let) mladší senioři (65-80 let)	osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením osoby s kombinovaným postižením osoby se sluchovým postižením osoby se zrakovým postižením	pobytová
intervenční centra	od 16 let výše	oběti domácího násilí	terénní
kontaktní centra	starší děti (11–15 let) dorost (16–18 let) mladí dospělí (19–26 let) dospělí (27–64 let)	osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	terénní
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	6–26 let	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy etnické menšiny	ambulantní terénní

Tabulka č. 10 – pokračování: Cílové skupiny, věkové skupiny a formy sociálních služeb působících na území ORP Poděbrady

SOCIÁLNÍ SLUŽBA	VĚKOVÁ KATEGORIE KLIENTŮ	CÍLOVÁ SKUPINA KLIENTŮ	FORMA SLUŽBY
odborné sociální poradenství	mladí dospělí (18-26 let) dospělí (27-64 let) mladší senioři (65-80 let) starší senioři (nad 80 let) 1 služba bez omezení věku	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy imigranti a azylanti oběti trestné činnosti osoby bez přístřeší osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče osoby komerčně zneužívané osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s chronickým onemocněním osoby s jiným zdravotním postižením osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se sluchovým postižením osoby se zdravotním postižením osoby se zrakovým postižením osoby v krizi osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy pachatelé trestné činnosti rodiny s dítětem/děťmi senioři etnické menšiny	ambulantní terénní
odlehčovací služby	mladí dospělí (18-26 let) dospělí (27-64 let) mladší senioři (65-80 let) starší senioři (nad 80 let)	osoby s chronickým onemocněním osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s jiným zdravotním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením rodiny s dítětem/s dětmi senioři	terénní pobytová
osobní asistence	děti předškolního věku (1-6 let) mladší děti (7-10 let) starší děti (11-15 let) dorost (16-18 let) mladí dospělí (19-26 let) dospělí (27-64 let) mladší senioři (65-80 let) starší senioři (nad 80 let)	osoby s chronickým onemocněním osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s jiným zdravotním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením senioři	terénní

Tabulka č. 10 – pokračování: Cílové skupiny, věkové skupiny a formy sociálních služeb působících na území ORP Poděbrady

SOCIÁLNÍ SLUŽBA	VĚKOVÁ KATEGORIE KLIENTŮ	CÍLOVÁ SKUPINA KLIENTŮ	FORMA SLUŽBY
pečovatelská služba	od 1 roku výše až po starší senioři (nad 80 let)	osoby s chronickým onemocněním osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s jiným zdravotním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením rodiny s dítětem/děťmi senioři	ambulantní terénní
podpora samostatného bydlení	mladí dospělí (19-26 let) dospělí (27-64 let) mladší senioři (65-80 let)	osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením osoby s kombinovaným postižením osoby se sluchovým postižením osoby se zrakovým postižením	terénní
průvodcovské a předčitatelské služby	od 15 let věku	osoby s kombinovaným postižením osoby se zrakovým postižením	ambulantní
raná péče	bez omezení věku	osoby se sluchovým postižením rodiny s dítětem/děťmi osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zrakovým postižením osoby s jiným zdravotním postižením osoby se zdravotním postižením	ambulantní
sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	bez omezení věku	rodiny s dítětem/děťmi děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy etnické menšiny osoby bez přístřeší osoby v krizi	terénní ambulantní
sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	bez omezení věku	všechny skupiny klientů	pobytové
sociálně terapeutické dílny	mladí dospělí (19-26 let) dospělí (27-64 let)	osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením osoby se sluchovým postižením osoby se zrakovým postižením	ambulantní
sociální rehabilitace	dorost (15–18 let) mladí dospělí (19–26 let) dospělí (27–64 let) mladší senioři (65–80 let)	osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s chronickým onemocněním osoby se zdravotním postižením	terénní ambulantní

Tabulka č. 10 – pokračování: Cílové skupiny, věkové skupiny a formy sociálních služeb působících na území ORP Poděbrady

SOCIÁLNÍ SLUŽBA	VĚKOVÁ KATEGORIE KLIENTŮ	CÍLOVÁ SKUPINA KLIENTŮ	FORMA SLUŽBY
telefonická krizová pomoc	bez omezení věku	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy imigranti a azylanti oběti domácího násilí oběti obchodu s lidmi oběti trestné činnosti osoby bez přístřeší osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče osoby komerčně zneužívané osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s chronickým onemocněním osoby s jiným zdravotním postižením osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se sluchovým postižením osoby se zdravotním postižením osoby se zrakovým postižením osoby v krizi osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy pachatelé trestné činnosti rodiny s dítětem/děťmi senioři etnické menšiny oběti domácího násilí oběti trestné činnosti oběti obchodu s lidmi	terénní
terénní programy	dorost (16–18 let) mladí dospělí (19–26 let) dospělí (27–64 let) mladší senioři (65–80 let) starší senioři (nad 80 let)	osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy etnické menšiny	terénní
tísňová péče	mladí dospělí (19 – 26 let) dospělí (27 – 64 let) mladší senioři (65 – 80 let) starší senioři (nad 80 let)	osoby se zdravotním postižením osoby v krizi senioři osoby s chronickým duševním onemocněním osoby s chronickým onemocněním osoby s tělesným postižením osoby s kombinovaným postižením osoby se sluchovým postižením osoby se zrakovým postižením	terénní

Tabulka č. 10 – pokračování: Cílové skupiny, věkové skupiny a formy sociálních služeb působících na území ORP Poděbrady

SOCIÁLNÍ SLUŽBA	VĚKOVÁ KATEGORIE KLIENTŮ	CÍLOVÁ SKUPINA KLIENTŮ	FORMA SLUŽBY
tlumočnické služby	bez omezení věku	osoby se sluchovým postižením osoby s kombinovaným postižením osoby se zrakovým postižením	terénní
týdenní stacionáře	dorost (16–18 let) mladí dospělí (19–26 let) dospělí (27–64 let)	osoby s kombinovaným postižením osoby s mentálním postižením osoby s tělesným postižením osoby se zdravotním postižením osoby se sluchovým postižením osoby se zrakovým postižením	pobytová

Zdroj: vlastní šetření, červen 2021

7 FORMY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Sociální služby se poskytují jako služby pobytové, ambulantní nebo terénní.

V nabídce sociálních služeb v regionu nepanuje vyrovnaný stav u služeb poskytovaných terénní a ambulantní formou. Ambulantní a pobytové služby jsou velmi vyrovnané, ale z Tabulky č. 11 je zřejmé, že největší podíl v ORP Poděbrady zastávají terénní služby. Pro obyvatele ORP je v regionu dostupných 9 sociálních služeb pobytových, 9 služeb ambulantních a 33 služeb poskytovaných terénní formou.

Tabulka č. 11: Sociální služby působící na území ORP Poděbrady poskytované v pobytové formě

FORMA POSKYTOVÁNÍ	NÁZEV POSKYTOVATELE	NÁZEV SOCIÁLNÍ SLUŽBY	DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY
pobytové	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.	Odlehčovací služby	odlehčovací služby
	Městská nemocnice Městec Králové a. s.	Odlehčovací služby	odlehčovací služby
		Sociální lůžka	sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče
	Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy	Evangelický domov pro seniory	domov pro seniory
		Domov rodinného typu Opolany	domov se zvláštním režimem
		Domov rodinného typu v Pátku u Poděbrad	domov se zvláštním režimem
	Handicap centrum Srdce, o. p. s.	Chráněné bydlení Handicap centra Srdce	chráněné bydlení
		Týdenní stacionář Handicap centra Srdce	týdenní stacionáře
LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb	Luxor Poděbrady	domov pro seniory	

Zdroj: vlastní šetření, červen 2021

Tabulka č. 12: Sociální služby působící na území ORP Poděbrady poskytované v ambulantní formě

FORMA POSKYTOVÁNÍ	NÁZEV POSKYTOVATELE	NÁZEV SOCIÁLNÍ SLUŽBY	DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY
ambulantní	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.	Pečovatelská služba	pečovatelská služba
		Denní stacionář Tyršova	denní stacionáře
		Denní stacionář Kluk	denní stacionáře
		Denní stacionář Sány	denní stacionáře
	Handicap centrum Srdce, o. p. s.	Denní stacionář Handicap centra Srdce	denní stacionáře
		Dílna Handicap centra Srdce, o. p. s.	sociálně terapeutické dílny
	LECCOS, z. s.	NZDM Klub Zvonice	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
	LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb	Luxor Poděbrady Komunitní centrum	odborné sociální poradenství, sociální rehabilitace
	Respondeo, z. s.	Občanská poradna	odborné sociální poradenství

Zdroj: vlastní šetření, červen 2021

Tabulka č. 13: Sociální služby působící na území ORP Poděbrady poskytované v terénní formě

FORMA POSKYTOVÁNÍ	NÁZEV POSKYTOVATELE	NÁZEV SOCIÁLNÍ SLUŽBY	DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY
terénní	Anděl Strážný z. ú.	Anděl Strážný	tísňová péče
	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o. p. s.	Raná péče Čechy	raná péče
	Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé pro Prahu a Středočeský kraj, o. p. s.	Tlumočnické služby	tlumočnické služby
	Centrum pro integraci cizinců, o. p. s.	Sociální poradenství pro migranty	odborné sociální poradenství
		HERMIONA – sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi s migrační minulostí	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.	Osobní asistence	osobní asistence
		Pečovatelská služba	pečovatelská služba
		Odlehčovací služby	odlehčovací služby
	Česká unie neslyšících, z. ú.	Tlumočnické služby	tlumočnické služby
	Diakonie ČCE – středisko Praha	Raná péče Diakonie – Středočeský kraj	raná péče
	Domácí hospic Nablízku, z. ú.	Sociální poradna	odborné sociální poradenství
	EDA cz, z. ú.	Raná péče EDA	raná péče
	FOKUS Mladá Boleslav z.s.	Tým terénní sociální rehabilitace Nymburk	sociální rehabilitace
	Handicap centrum Srdce, o. p. s.	Podpora samostatného bydlení Handicap centrum Srdce	podpora samostatného bydlení
	Chytrá Péče s. r. o.	Chytrá péče	tísňová péče
	LAXUS z. ú.	Centrum adiktologických služeb	kontaktní centra
	LECCOS, z. s.	NZDM Klub Zvonice	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
	LORM - Společnost pro hluchoslepé, z. s.	Tlumočnické služby	tlumočnické služby
	Národní ústav pro autismus, z. ú.	Středisko rané péče NAUTIS	raná péče
	Oblastní charita Kutná Hora	Raná péče Na Sioně	raná péče
Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.	osobní asistence	
		pečovatelská služba	
		odlehčovací služby	
Respondeo, z. ú.	Intervenční centrum Respondeo	intervenční centra	

Tabulka č. 13 – pokračování: Sociální služby působící na území ORP Poděbrady poskytované v terénní formě

FORMA POSKYTOVÁNÍ	NÁZEV POSKYTOVATELE	NÁZEV SOCIÁLNÍ SLUŽBY	DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY
terénní	Romodrom o. p. s.	Romodrom	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
			terénní programy
	RSOP z. s.	RSOP	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
			telefonická krizová pomoc
			terénní programy
	Společnost pro ranou péči, z. s.	Společnost pro ranou péči	raná péče
	Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z. s.		tlumočnické služby
Tichý svět, o. p. s.	Komunikace bez bariér	tlumočnické služby	
TyfloCentrum Praha, o. p. s.	Průvodcovské a předčitatelské služby	průvodcovské a předčitatelské služby	

Zdroj: vlastní šetření, červen 2021

8 ČASOVÁ DOSTUPNOST SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V ÚZEMÍ

Většina sociálních služeb ambulantních a terénních je pro klienty časově dostupná pouze v pracovních dnech.

Tabulka č. 14: Přehled druhů sociálních služeb a jejich poskytovatelů, které jsou poskytovány klientům nepřetržitě a o víkendech

DRUH SOCIÁLNÍ SLUŽBY	NÁZEV POSKYTOVATELE	NÁZEV SOCIÁLNÍ SLUŽBY	NEPŘETRŽITÝ PROVOZ	VÍKENDOVÝ PROVOZ	FORMA POSKYTOVÁNÍ
domovy pro seniory	Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy	Evangelický domov pro seniory	X		pobytová
	LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb	Luxor Poděbrady	X		pobytová
domov se zvláštním režimem	Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy	Domov rodinného typu Opolany	X		pobytová
		Domov rodinného typu v Pátku u Poděbrad	X		pobytová
chráněné bydlení	Handicap centrum Srdce, o. p. s.	Chráněné bydlení Handicap centra Srdce	X		pobytová
odlehčovací služby	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.	Odlehčovací služby	X		pobytová
	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.	X		pobytová
	Městská nemocnice Městec Králové a. s.	Městská nemocnice Městec Králové a. s.	X		pobytová
osobní asistence	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.	Osobní asistence	X		terénní
	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.	X		terénní
podpora samostatného bydlení	Handicap centrum Srdce, o. p. s.	Podpora samostatného bydlení Handicap centrum Srdce	X		terénní
tísňová péče	Anděl Strážný z. ú. Chytrá Péče s. r. o. Institut zdravotně-sociálních služeb, z. ú. Linnet eu, s. r. o. (Anděl na drátě, z.ú.) Život Plus, z. ú. ŽIVOT 90, z. ú. ŽIVOT 99 – Jihlava, z. ú.	Tísňová péče	X		terénní
týdenní stacionáře	Handicap centrum Srdce, o. p. s.	Týdenní stacionář Handicap centra Srdce	nepřetržitě od PO 7:00 do PÁ 13:30		pobytová

Zdroj: vlastní šetření, červen 2021

Z předešlé tabulky vyplývá, že pro obyvatele ORP Poděbrady je k dispozici 8 druhů sociálních služeb, které jsou poskytovány nepřetržitě, 24 hodin denně. Jedná se především o pobytové služby sociální péče (a terénní v případě osobní asistence, podpory samostatného bydlení a tísňové péče).

9 KAPACITA SLUŽEB

Přehled kapacity a počtu klientů jednotlivých služeb vychází především z realizovaných rozhovorů s poskytovateli sociálních služeb (poskytovatelů jsme se v průběhu rozhovoru doptávali na kapacity služeb – zajímal nás počet lůžek či míst a uvedení počtu klientů či kontaktů⁸, kterým byla služba poskytnuta). Rovněž jsme čerpali informace z Registru poskytovatelů sociálních služeb, kde poskytovatelé deklarují kapacitu svých služeb. V rámci souhrnného zpracování pracujeme s těmito dvěma zdroji současně.

U sociálních služeb: intervenční centra, kontaktní centra, odborné sociální poradenství, raná péče, sociálně aktivizační služby, telefonická krizová pomoc a terénní programy, se jedná o kvalifikovaný odhad zpracovatelů ve spolupráci s poskytovateli, neboť uvedené služby jsou velmi obtížně měřitelné. Závisí zejména na poptávce po nabízených službách, složitosti případů a délce a četnosti jednotlivých intervencí. V Registru poskytovatelů sociálních služeb u některých z těchto činností kapacity nejsou uváděny ze zmíněných důvodů (např. Respondeo, z. s.). Jedná se tedy o max. počet klientů, které je služba schopna kvalifikovaně obsloužit. Celkové kapacity rovněž nelze uvést, neboť někteří klienti službu využijí jednorázově, ovšem většina klientů opakovaně.

U poskytovatele Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s. jsou uvedeny kapacity pro území, na kterém služby poskytuje, tedy Poděbradsko, Nymbursko a Mikroregion Polabí. Poskytovatel nesleduje kapacity dle jednotlivých území. U celorepublikových služeb či celokrajských (např. tísňová péče, raná péče) je pak kapacita uváděna na celé registrované území dané služby.

Obecně lze konstatovat, že poskytované služby ve spádové oblasti ORP Poděbrady jsou ve srovnání se zbytkem Středočeského kraje na průměrné kapacitní výši.

⁸ Kontakt zahrnuje vždy oboustrannou interakci mezi pracovníkem a uživatelem sociální služby, popř. zájemcem o službu, která vede k prohloubení vzájemné důvěry nebo k vytvoření prostoru pro nabídku a následnou realizaci služby. Většinou se jedná o nestrukturovaný rozhovor pracovníka s uživatelem/zájemcem.

Tabulka č. 15: Přehled kapacit sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. na území ORP Poděbrady

SLUŽBA	NÁZEV POSKYTOVATELE	KAPACITA SLUŽEB
denní stacionáře	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.	4 klienti/ambulantní - Tyršova, Poděbrady 13 klientů/ambulantní - Poděbrady-Kluk 5 klientů/ambulantní - Poděbrady-Sány
	Handicap centrum Srdce, o. p. s.	25 klientů/ambulantní
domovy pro seniory	Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy	30 klientů/pobytová
	LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb	70 klientů/pobytová
domovy se zvláštním režimem	Diakonie ČCE – středisko Střední Čechy	Opolany – 10 klientů/pobytová Pátek – 10 klientů/pobytová
chráněné bydlení	Handicap centrum Srdce, o. p. s.	6 klientů/pobytová
intervenční centra	Respondeo, z. s.	1 klient/terénní
kontaktní centra	Laxus z. ú.	10 klientů/den/terénní
nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	LECCOS, z. s.	50 klientů/den/terénní 80 klientů/den/ambulantní
odborné sociální poradenství	LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb	20 klientů/ambulantní
	Domáci hospic Nablízku, z. ú.	4 klienti/terénní
	Centrum pro integraci cizinců, o. p. s.	15 klientů/terénní
	Respondeo, z. s.	3 klienti/ambulantní
odlehčovací služby	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o.p.s.	30 klientů/terénní 8 klientů/pobytová - Sány
	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.	5 klientů/terénní
	Městská nemocnice Městec Králové a. s.	1 klient/pobytová
osobní asistence	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.	70 klientů/terénní
	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.	25 klientů/terénní
pečovatelská služba	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o.p.s.	1200 klientů/terénní 150 klientů/ambulantní
	Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o.	100 klientů/terénní 12 klientů/ambulantní
podpora samostatného bydlení	Handicap centrum Srdce, o. p. s.	10 klientů/terénní
průvodcovské a předčitatelské služby	TyfloCentrum Praha, o. p. s.	89 jednání/terénní
raná péče	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o. p. s.	140 klientů/terénní
	EDA cz, z. ú.	13 klientů/terénní
	Diakonie ČCE - středisko Praha	15 klientů/terénní

Tabulka č. 15 – pokračování: Přehled kapacit sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb. na území ORP Poděbrady

SLUŽBA	NÁZEV POSKYTOVATELE	KAPACITA SLUŽEB
raná péče	Národní ústav pro autismus, z. ú.	25 klientů/terénní
	Společnost pro ranou péči, z. s.	5 klientů/terénní
	Oblastní charita Kutná Hora	90 klientů/terénní
sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	RSOP z. s.	50 klientů/terénní
	Centrum pro integraci cizinců, o. p. s.	70 klientů/terénní
	Romodrom o. p. s.	16 klientů/terénní
	LECCOS, z. s.	10 klientů/terénní
sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče	Městská nemocnice Městec Králové a. s.	3 klienti/pobytová
sociálně terapeutické dílny	Handicap centrum Srdce, o. p. s.	30 klientů/ambulantní
sociální rehabilitace	LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb	20 klientů/ambulantní
	FOKUS Mladá Boleslav, z.s.	20 klientů/denní kapacita
terénní programy	RSOP z. s.	4 klienti/terénní
	Romodrom o. p. s.	16 klientů/terénní
tlumočnické služby	Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé pro Prahu a Středočeský kraj, o. p. s.	2 klienti/terénní
	Česká unie neslyšících, z. ú.	290 klientů/terénní
	LORM - Společnost pro hluchoslepé, z. s.	45 klientů/terénní
	Tichý svět, o. p. s.	800 klientů/terénní
	Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z. s.	45 klientů/terénní
týdenní stacionáře	Handicap centrum Srdce, o. p. s.	35 klientů/pobytová

Zdroj: vlastní šetření, červen 2021

10 POPIS ÚZEMÍ Z POHLEDU POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Cílem této části je popsat sociální (a návazné) služby v ORP Poděbrady z pohledu samotných poskytovatelů těchto služeb. Zajímat nás bude především to, jak zástupci poskytovatelů ze své zkušenosti hodnotí dostupnost jednotlivých služeb pro obyvatele území v souvislosti s potřebami konkrétních cílových skupin.

Podklady pro tuto část čerpáme především z kvalitativního výzkumného šetření⁹, v rámci kterého jsme vedli individuální hloubkové polostrukturované rozhovory se zástupci 23 poskytovatelů sociálních služeb a 3 poskytovatelů služeb návazných působících na území ORP Poděbrady (viz kapitola 2). Vzhledem k realizaci šetření částečně v období, kdy bylo nutné dodržet epidemiologická opatření v souvislosti s nemocí COVID – 19, byly rozhovory vedeny nejen osobní formou (tato forma však převažovala), ale také formou telefonickou či online. Respondenti odpovídali na předem připravené otevřené otázky, zároveň však měli možnost ovlivnit průběh a zaměření rozhovoru vlastními tématy, která sami považovali za významná. Z rozhovorů jsme pořizovali detailní písemný záznam, který jsme po skončení rozhovoru ještě jazykově a stylisticky upravili, popř. doplnili o některé detaily z dalších zdrojů (webové stránky poskytovatelů služeb, Registr poskytovatelů sociálních služeb, následná e-mailová komunikace s poskytovateli služeb apod.).

Celkem jsme mluvili s 29 respondenty z prostředí sociálních služeb a s 4 respondenty zastupujícími návazné služby (některých rozhovorů se účastnili 2 či více lidí z jedné organizace). Respondenty byli zpravidla vedoucí organizací nebo sociální pracovníci, kteří mají na starosti konkrétní službu.

Pro doplnění informací z rozhovorů s poskytovateli sociálních služeb jsme následně realizovali rozhovory a skupinové diskuse s pracovníky Odboru sociální péče a zdravotnictví Městského úřadu Poděbrady. S těmito zaměstnanci proběhly 2 individuální hloubkové rozhovory a 3 skupinové diskuse. Šetření se tak zúčastnilo celkem 11 zaměstnankyň tohoto odboru.

Naše poznatky čerpáme také z pracovních skupin, skupinových rozhovorů nebo telefonických konzultací se zástupci poskytovatelů sociálních, ale i návazných služeb.¹⁰ S většinou z nich jsme se v průběhu procesu plánování setkávali opakovaně, díky tomu jsme mohli získávat průběžně aktuální a upřesňující informace.

Rozhovory byly vedeny v období červenec 2020 – květen 2021.

Následná dílčí i souhrnná zjištění slouží jako další podklad pro porozumění situaci v oblasti poskytování sociálních a návazných služeb v ORP Poděbrady.

⁹ V sociálních vědách pojem kvalitativní výzkum označuje výzkum, který se zaměřuje na to, jak jednotlivci a skupiny nahlízejí, chápou a interpretují svět. V tomto konkrétním případě tedy analyzujeme, jak poskytovatelé působící v regionu subjektivně vnímají místní situaci v oblasti sociálních služeb.

¹⁰ Také z pracovních setkání i skupinových rozhovorů jsme pořizovali podrobné záznamy.

Zapojení všech poskytovatelů do sběru dat i celého procesu komunitního plánování sociálních a návazných služeb je dobrovolné. Všem, kteří se zapojili do jednotlivých šetření i plánování sociálních a návazných služeb, děkujeme.

10.1 CÍLOVÁ SKUPINA: SENIOŘI¹¹

10.1.1 Kapacita a dostupnost pobytových služeb

Poskytovatelé pobytových sociálních služeb pro seniory v území jsou: příspěvková organizace Středočeského kraje LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb, Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy a Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s. Uvedená zařízení mohou poskytovat služby obyvatelům celého Středočeského kraje (jejich služby jsou pro toto území registrovány). Převahu jejich klientů však tvoří obyvatelé území ORP.

Dále mohou senioři využívat služeb dalších příspěvkových organizací Středočeského kraje. Nejbližšími jsou Domov Na Zámku, poskytovatel sociálních služeb, p. o. a Domov Rožďalovice, poskytovatel sociálních služeb, ve výjimečných případech také služby nacházející se na území Královehradeckého kraje.

V domovech pro seniory se relativně daří žadatele o místo uspokojit. Jejich kapacita je podle vyjádření poskytovatelů v území relativně velká, přesto ji nemůžeme označit za dostatečnou, a to především vzhledem k demografickému vývoji sledovaného území. V území jsou také pro seniory dostupná krátkodobá lůžka odlehčovací péče Centra sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o. p. s., jedná se o 8 lůžek a jsou využívána klienty z celého bývalého okresu Nymburk. V případě této služby je především problém vyhovět konkrétním požadavkům pečujících rodin na termín, kapacity odlehčovací péče jsou z tohoto důvodu hodnoceny jako nedostačující. V území dále scházejí specializovaná lůžka v domovech se zvláštním režimem (dále DZR). V celém území existují pouze 2 zařízení, která nabízejí služby DZR, a to zařízení Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy v Opolanech a Pátku s celkovou kapacitou 20 lůžek. Dopravně dostupný pro obyvatele ORP Poděbrady je pak Domov Rožďalovice, poskytovatel sociálních služeb na území ORP Nymburk.

V případě domovů pro seniory (dále DS) je v rámci přijímacího řízení nejdůležitější aktuální zdravotní a sociální stav, každý žadatel je posuzován individuálně dle nastaveného bodového systému. Příspěvkové organizace Středočeského kraje zvýhodňují místní občany (přednost ale mohou mít sociálně ohrožení senioři z malých obcí, kteří nemají koupelnu, topí uhlím apod.), oproti tomu Diakonie ČCE - středisko Střední Čechy zájemce sice také posuzuje individuálně, dle skutečné potřeby, ale její systém zároveň zvýhodňuje místní obyvatele a také osoby se vztahem k místu (mají zde příbuzné apod.). Služby tohoto zařízení využívají především obyvatelé Libice nad Cidlinou, kde se toto zařízení nachází, a blízkého okolí.

Přehled o dostupných kapacitách a aktuální potřebnosti komplikuje překrývání žádostí (žadatelé o místa v DS a DZR mají často podané žádosti na více místech) a podávání žádostí tzv. v předstihu (v době, kdy služba není ještě potřebná). To je částečně důvodem dlouhých pořadníků (počty zájemců se v jednotlivých

¹¹ Jedná se o nejvíce početnou cílovou skupinu uživatelů sociálních služeb v území.

zařízeních počítají v desítkách až stovkách). Někteří poskytovatelé se snaží s pořídníky aktivně pracovat – ověřovat aktuální potřebnost, vyřazovat umístěné či zemřelé žadatele.

Jelikož je počet míst v režimu DZR nedostatečný, klienti DS, jejichž stav se zhorší a potřebovali by služby DZR, zůstávají, pokud je to možné, v DS, dokud se pro ně nenajde specializované lůžko. Podmínkou samozřejmě je, aby toto řešení bylo bezpečné a nezatěžovalo to ostatní klienty. Ze zdravotních důvodů jsou v DS a DZR odmítáni pouze zájemci, jejichž zdravotní stav vyžaduje hospitalizaci v nemocničním zařízení.

Provozovatelé pobytových sociálních služeb pro seniory se snaží přizpůsobovat své služby možnostem a potřebám klientů. Domov Na Zámku, poskytovatel sociálních služeb, p. o. a Domov Rožďalovice, poskytovatel sociálních služeb se však nachází v památkově chráněných objektech, což stěžuje jejich případnou rekonstrukci a modernizaci. Domov Rožďalovice, poskytovatel sociálních služeb například konkrétně řeší absenci prostorů pro personál, absenci soukromého prostoru pro umírající a jejich blízké (na vícelůžkových pokojích se situace nyní řeší paravánem) či absenci prostoru pro případnou izolaci klientů.

V území pobytové sociální služby poskytuje také Městská nemocnice Městec Králové, a. s. Tyto služby jsou ale úzce vázány na toto zdravotnické zařízení a vesměs jsou poskytovány pouze pacientům nemocnice, kteří již nepotřebují intenzivní lékařskou péči.

Problémem, s kterým se poskytovatelé pobytových služeb potýkají, je, jak přistupovat ke klientům, kteří nezapadají do rámce poskytované služby, ale není pro ně v území jiná možnost bydlení. V území se nenacházejí pobytové sociální služby pro seniory ohrožené sociálním vyloučením v souvislosti se ztrátou bydlení, jako jsou například azylové domy, případně noclehárny či pobytová krizová pomoc, tedy služby, které nabízí alespoň krátkodobé řešení bytové nouze.

10.1.2 Kapacita a dostupnost terénních a ambulantních služeb

Terénní a ambulantní služby sociální péče poskytují v území 2 organizace, a to Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s. a Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o. Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s. poskytuje své služby napříč celým územím (a to nejenom na základě smluv s jednotlivými obcemi), akční rádius Pečovatelské služby Městec Králové, s. r. o. je vymezen městem Městec Králové a jeho blízkým okolím.

Kapacity pečovatelské služby, osobní asistence, odlehčovacích služeb a denního stacionáře jsou pro seniory dle vyjádření poskytovatelů v území dostatečné. Přesto však, vzhledem k očekávanému demografickému vývoji, Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s. v současné době žádá o navýšení kapacit do Krajské sítě cca o 5 – 6 úvazků na všechny sociální služby v okrese Nymburk. V ORP Poděbrady to znamená úvazek cca 1 osobního asistenta, 1 pečovatelky, 1 pracovníka odlehčovací služby.

Prioritou pečovatelské služby je soustředit se na péči o osoby se sníženou soběstačností, pomáhat s hygienou, oblékáním, podáním jídla, přesunem, doprovodem na úřad nebo k lékaři. Osobní asistent pomáhá s nácvikem a upevňováním motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností.

V rámci služby osobní asistence je klientům zajišťována také individuální doprava. Klientům tak tyto služby významně prodlužují dobu, kdy mohou zůstat v přirozeném prostředí. Odlehčovací služby především usnadňují péči pečujícím rodinám. Denní stacionáře (dostupné v Poděbradech a Poděbradech – Kluku) umožňují nejen odlehčit pečujícím rodinám, ale také umožňují seniorům strávit část dne mezi svými vrstevníky, společně se mohou zúčastnit procvičení těla, tréninku paměti, procházek, zahrát si společenské hry.

Služby sociální prevence v území poskytuje organizace LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb (konkrétně sociální rehabilitaci), nejčastěji se jedná o tréninky paměti a ergoterapii. Služby jsou kapacitně dostupné a jsou hojně využívány například klienty po mozkových příhodách. Tato služba je však poskytována pouze v ambulantní formě, přestože jsme v území zaznamenali potřebnost i její terénní formy (návštěv situací v domácím prostředí apod.).

Senioři v území mohou dále využívat odborné sociální poradenství organizací LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb, Domácí hospic Nablízku, z. ú. a Respondeo, z. s. Kapacita těchto služeb je dle našich zjištění dostatečná.

10.1.3 Financování sociálních služeb pro seniory

V rámci území ORP Poděbrady byl vytvořen unikátní mechanismus finančního zajištění terénní a ambulantní podpory seniorů (ale i osob se zdravotním postižením) prostřednictvím sociálních a zdravotních služeb, který je z nezanedbatelné části financován z obecních rozpočtů. Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s. má největší podíl v rámci rozpočtu města Poděbrady, nejmenší podíl naopak u Městce Králové, který mimo tuto organizaci významně finančně přispívá Pečovatelské službě Městec Králové, s. r. o., tedy příspěvkové organizaci města. Další obce podporují sociálních služeb prostřednictvím svých dotačních titulů, případně jsou finanční příspěvky poskytovány na základě smluv o poskytování služeb (veřejnoprávních smluv) či darem.

Kraj přiděluje prostředky vždy na jeden rok, poskytovatelé by ale uvítali víceleté financování (zaměstnanci musí mít smlouvy na dobu určitou, nejde plánovat v delším časovém horizontu atd.).¹²

10.1.4 Návazné služby

V území jsou poskytovány seniorům návazné služby, jako je domácí zdravotní péče, domácí hospicová péče, poradenská pomoc seniorům a zdravotně postiženým občanům (POSEZ), půjčovna kompenzačních a zdravotních pomůcek, půjčovna přístrojového vybavení (v rámci sociálních a zdravotních služeb). Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s. nabízí svým klientům také služby psychologa

¹² Více viz Popis finančních zdrojů systému sociálních služeb v ORP Poděbrady - <http://cpkp.cz/index.php/programy-stc/komunitni-planovani-socialnich-sluzeb/410-strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-mesta-podebrady-a-spadoveho-uzemi-2023-2025>.

a právníka, dále realizuje programy na podporu pečujících rodin. V území také funguje několik seniorských spolků a sdružení, které jsou obcemi štědře podporovány.

Individuální dostupná doprava pro seniory je poskytována pouze v Poděbradech formou Senior taxi, ale výhradně pro potřebu individuální dopravy k lékaři, na nákupy, na hřbitov, za službami či na úřady. Služba je k dispozici občanům s trvalým bydlištěm v Poděbradech starším 65 let a pro držitele průkazu „ZTP“ a „ZTP/P“ a zájem o službu ze strany seniorů stále roste. Služba však není k dispozici v Městci Králové a okolí, přestože zde nefunguje místní hromadná doprava a její potřebu jsme v rámci rozhovorů zaznamenali. Tuto službu také postrádají obyvatelé dalších menších obcí spádového území.

10.1.5 Zaznamenané problémy a potřeby cílové skupiny SENIOŘI z pohledu poskytovatelů sociálních a návazných služeb

- Nedostatečné kapacity sociální služby domovy se zvláštním režimem (poptávka po této službě se dlouhodobě zvyšuje).
- Nedostatečné kapacity pobytových odlehčovacích služeb pro seniory (kapacita je naplněna v určitých obdobích roku, např. letní měsíce, v dalších částech roku je zájem ze strany rodin nižší, přesto je ze strany poskytovatele této služby odhadovaná potřeba navýšení o 15 – 20 lůžek).
- Sociální rehabilitace je v území dostupná pouze v ambulantní formě, je však deklarován zájem klientů využívat tuto službu i v terénní podobě (např. ergoterapie v domácím prostředí).
- Nedostatek personálních kapacit pro efektivní sociální práci v nemocničních zařízeních (rodiny nedostávají v některých případech informace o možnostech pomoci prostřednictvím sociálních služeb apod.).
- Organizace Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s. nedisponuje dostatečným zázemím pro své sociální služby a hospicovou péči v souvislosti s jejich navyšováním v důsledku zvýšené poptávky a nárůstu potřebné velikosti skladovacích prostor pro kompenzační pomůcky.
- Potřeba rozšíření služby Senior taxi i pro seniory s těžším zdravotním postižením (Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s. by mohlo zajistit asistenty, ale již nedisponuje vozidly a řidiči).
- Potřeba rozšíření služby Senior taxi do území ORP.
- Vyrůstá počet seniorů, kteří propadají sociálním systémem, nemají nárok na důchod a nemají dostatečné finanční prostředky na zajištění sociálních služeb. Problematika nedostatku financí byla zmiňována i v souvislosti s bydlením, lékařskou péčí a dopravou.
- Problematická je plošná nedostupnost bydlení v tzv. domech s pečovatelskou službou (podmíněno bydlištěm v konkrétní obci a sociální potřebností, tyto byty nabízí Poděbrady, Městec Králové, Kněžice a Opočnice).
- Nevyhovující stav v oblasti míry bezbariérovosti části bytů v tzv. domech s pečovatelskou službou města Poděbrad.
- Nedostatečná nabídka vzdělávání a aktivizace pro seniory mladšího věku (výuka jazyků, zacházení s moderními technologiemi apod.)

10.2 CÍLOVÁ SKUPINA: OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM (OZP)

10.2.1 Kapacita a dostupnost pobytových služeb

Významným poskytovatelem pobytových sociálních služeb pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením je organizace Handicap centrum Srdce, o. p. s., která poskytuje pobytové sociální služby: chráněné bydlení v Poděbradech a týdenní stacionář v Chotěšicích. V Poděbradech jsou klientům k dispozici 2 bezbariérové čtyřpokojové byty v panelovém domě, každý byt je obýván 3 klienty. Byty jsou v majetku města Poděbrady, jejich rekonstrukce byla provedena na náklady organizace. Kapacita služby je dlouhodobě naplněna, v době realizace šetření byly v evidenci 2 žádosti o tuto službu. Týdenní stacionář v Chotěšicích má kapacitu 35 lůžek a je určen pro klienty ve věku 16 – 35 let, často se jedná o absolventy Speciální ZŠ Poděbrady, klienti jsou však také z Prahy či z dalších míst Středočeského kraje.

Pro osoby s mentálním či kombinovaným postižením jsou dále dostupná pobytová zařízení na území Středočeského kraje. Klienty z ORP Poděbrady je využíváno především zařízení Domov Mladá, poskytovatel sociálních služeb (domov pro osoby se zdravotním postižením v Milovicích) či zařízení Zvoneček Bylany, poskytovatel sociálních služeb (odlehčovací služby, domov pro osoby se zdravotním postižením, týdenní stacionář v Bylanech u Českého Brodu). Kapacity domovů pro osoby se zdravotním postižením jsou však v současné době naplněny, jelikož klienti z nich neodcházejí a postupně stárnou, čím dál více tak tato zařízení plní funkci domova pro seniory s mentálním postižením.

Nejbližší poskytovatel pobytových sociálních služeb pro osoby s psychiatrickými diagnózami je organizace FOKUS Mladá Boleslav z. s., která sídlí v Nymburce a poskytuje v tomto městě také pobytovou sociální službu chráněné bydlení. Organizace disponuje pronajatým rodinným domem se 2 byty pro 6 klientů. Kapacita této služby je dlouhodobě naplněna. Ve službě v současné době přetrvávají klienti, kteří by byli již schopni samostatného bydlení s určitou mírou podpory (např. formou sociální služby podpora samostatného bydlení), problémem však je nedostupnost nízkonákladového sociálního bydlení v území, a to nejen na Nymbursku, ale i na území Poděbradska a Městcecka, kde tato organizace nabízí své terénní služby.

Zájemci jsou odmítáni především z kapacitních důvodů jednotlivých sociálních služeb. V některých případech se však stává, že jsou odmítnuti i klienti, o které je péče těžce kombinovatelná s péčí o ostatní klienty. Jedná se především o klienty s psychiatrickými diagnózami či problémovým chováním.

10.2.2 Kapacita a dostupnost terénních a ambulantních služeb

V území poskytuje terénní či ambulantní sociální služby této cílové skupině hned několik poskytovatelů služeb sociální péče. Jedná se o organizace Handicap centrum Srdce, o. p. s. (podpora samostatného bydlení, denní stacionář), Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o. p. s., Pečovatelská služba Městec Králové, s. r. o. (pečovatelská služba, odlehčovací služby a osobní asistence - primárně se však jedná o služby zaměřené na skupinu seniorů). Kapacita těchto zmíněných služeb v území je dle našich zjištění v současné době dostatečná.

Terénní a ambulantní služby sociální prevence pro osoby s psychiatrickými diagnózami nabízí organizace FOKUS Mladá Boleslav z. s., která sídlí v Nymburce (služby sociální rehabilitace). Cílem služby je komplexní sociální rehabilitace a opětovné začlenění osob s duševním onemocněním do života, podpora jejich nezávislosti a snížení potřeby hospitalizace. Pro cílovou skupinu osob s duševním onemocněním bude v budoucnu výraznou změnou probíhající reforma psychiatrické péče, v rámci níž vznikají tzv. Centra duševního zdraví (CDZ). FOKUS Mladá Boleslav z. s. se již podle metodiky CDZ na tuto změnu připravuje. Tato organizace zároveň úzce spolupracuje v péči o osoby s duální diagnózou s organizací Laxus z. ú. sídlící také v Nymburce.

Již zmíněná poděbradská organizace Handicap centrum srdce, o. p. s. nabízí také služby sociální prevence, a to sociálně terapeutické dílny pro osoby s mentálním a kombinovaným postižením. Kapacita této služby je dle poskytovatele dostatečná.

Pro děti do 7 let a jejich rodiny, ve kterých vyrůstá dítě se závažným onemocněním či postižením, je v území dostupná raná péče. Využívána je především raná péče Oblastní charity Kutná Hora, dále pak jednotlivé služby dle specifického zdravotního postižení dítěte (Centrum pro dětský sluch Tamtam, o. p. s., EDA cz, z. ú., Diakonie ČCE - středisko Praha, Národní ústav pro autismus, z. ú., Společnost pro ranou péči, z. s.). Přestože v území tuto službu poskytuje několik poskytovatelů, rodiny v některých případech musí čekat týdny či měsíce na zahájení služby. Naše šetření zároveň ukázalo, že i přes nepochybně velkou snahu jednotlivých poskytovatelů rané péče je v oblasti informovanosti o této službě stále co zlepšovat. Nabízí se především zlepšení informovanosti lékařů, protože oni jsou nepochybně těmi, kteří by měli po vyřčení diagnózy dítěte s postižením rodičům jako první poskytnout, pokud možno, vyčerpávající informace o možnostech pomoci a podpory, které v dané situaci mají. Poskytovateli rané péče byla v této souvislosti silně deklarována nutnost mezioborové spolupráce s lékaři, psychology a dalšími experty.

Osoby se sluchovým postižením mohou využít terénní služby organizací Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé pro Prahu a Středočeský kraj, o. p. s., Česká unie neslyšících, z. ú., LORM - Společnost pro hluchoslepé z. s., Tichý svět, o. p. s. a Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z. s. Osoby se zrakovým postižením pak mohou využít terénní služby organizace TyfloCentrum Praha, o. p. s. Tyto služby do území dojíždí dle potřeby, vzhledem k jejich omezeným kapacitním možnostem je vždy třeba službu rezervovat s dostatečným předstihem.

Klienty z ORP Poděbrady jsou dále využívány ambulantní služby organizace VOLNO, sdružení pro pomoc rodinám dětí s postižením, z. ú., která sídlí v Kolíně. V minulosti zajišťovalo dopravu dětí z Poděbrad do uvedené organizace Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o. p. s., v současnosti si musí odvoz zajistit pečující rodiny.

Klienti z ORP Poděbrady také mohou využívat denní stacionáře Domov Mladá, poskytovatel sociálních služeb, p. o. (tato služba byla např. časově upravena dle požadavku jednoho klienta z Poděbradska) a Zvoneček Bylany, poskytovatel sociálních služeb (poskytovatel však zvažuje kapacity této služby z důvodu nízkého zájmu přesunout a navýšit tak kapacity odlehčovací služby či týdenního stacionáře).

Služby sociální prevence pro osoby se zdravotním postižením v území také poskytuje organizace LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb (konkrétně sociální rehabilitaci). Nejčastěji se jedná o tréninky paměti a ergoterapii klientů po mozkových příhodách. Tato služba je poskytována pouze v ambulantní

formě, přestože klienti jeví velmi často zájem o terénní formu, kterou by mohli využívat v domácím prostředí.

Obecně lze zkonstatovat, že kapacity ambulantních sociálních služeb sociální prevence jsou více méně naplněné, zbývají pouze jednotlivá místa v konkrétních službách. Dochází také k sezónním výkyvům (např. o prázdninách roste zájem o odlehčovací služby). Kapacity terénních služeb jsou dostatečné.

Zájemci jsou i v tomto případě odmítání především z kapacitních důvodů jednotlivých sociálních služeb. V některých případech jsou odmítnuti klienti, o které je péče těžce kombinovatelná s péčí o ostatní klienty. Jedná se opět o klienty s psychiatrickými diagnózami a problémovým chováním.

Stejně jako senioři mohou osoby se zdravotním postižením v území dále využívat odborné sociální poradenství organizací LUXOR Poděbrady, poskytovatel sociálních služeb, Domácí hospic Nablízku, z. ú. a Respondeo, z. s. Kapacita těchto služeb je dle našich zjištění dostatečná.

10.2.3 Financování sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením

V rámci území ORP Poděbrady byl vytvořen unikátní mechanismus finančního zajištění terénní a ambulantní podpory především seniorů, ale částečně i osob se zdravotním postižením, prostřednictvím sociálních a zdravotních služeb, který je z části financován z obecních rozpočtů. Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s. má největší podíl v rámci rozpočtu města Poděbrady, nejmenší podíl naopak u Městce Králové, který mimo tuto organizaci významně finančně přispívá Pečovatelské službě Městec Králové, s. r. o., tedy příspěvkové organizaci města. Další obce podporují sociálních služeb prostřednictvím svých dotačních titulů, případně jsou finanční příspěvky poskytovány na základě smluv o poskytování služeb (veřejnoprávních smluv), případně darem.

Na sociální služby pro tuto cílovou skupinu jiných poskytovatelů jsou však finanční příspěvky obcí relativně nízké („symbolické“) či žádné. Z rozhovorů s poskytovateli sociálních služeb vyplývá, že zástupci obcí někdy nemají představu, proč nebo podle jakého klíče by měli sociální služby finančně podporovat. Tato situace se týká podpory všech sociálních služeb napříč cílovými skupinami s výjimkou pečovatelských služeb.

Kraj přiděluje prostředky vždy na jeden rok, poskytovatelé by ale uvítali víceleté financování (zaměstnanci musí mít smlouvy na dobu určitou, nejde plánovat v delším časovém horizontu atd.).¹³

¹³ Více viz Popis finančních zdrojů systému sociálních služeb v ORP Poděbrady - <http://cpkp.cz/index.php/programy-stc/komunitni-planovani-socialnich-sluzeb/410-strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-mesta-podebrady-a-spadoveho-uzemi-2023-2025>.

10.2.4 Návazné služby

V území není dostupná speciální mateřská škola. V některých případech jsou děti se speciálními vzdělávacími potřebami zapojeny do chodu běžné školky, mají k dispozici asistenta pedagoga a pomáhají jim různá podpůrná opatření. Vždy záleží na přístupu a ochotě vedení dané mateřské školy.

V území působí 2 speciální základní školy, a to Speciální základní škola Poděbrady a Základní škola Městec Králové, Náměstí Republiky 303. Pro tyto školy je důležitá mezioborová spolupráce s lékaři, psychology, ale také s poskytovateli sociálních služeb. Speciální základní škola Poděbrady úzce spolupracuje s organizací Handicap centrum Srdce, o. p. s. V rámci této spolupráce jsou organizována například setkání rodičů či exkurze do zařízení sociálních služeb. Základní škola Městec Králové, Náměstí republiky 303 v současné době s poskytovateli sociálních služeb ani služeb návazných (vyjma primární prevence na škole) nespolečně spolupracuje. Přínosné může proto být navázání vzájemné spolupráce mezi těmito školami.

Žáci 1. - 5. třídy Speciální základní školy Poděbrady mohou využívat školní družinu, jejíž kapacita je pouze 20 účastníků. Do družiny jsou přednostně přijímány nejmladší děti a děti zaměstnaných rodičů. Pro žáky této školy, kteří se do družiny z kapacitních důvodů nevejdou, je k dispozici tzv. „Přístavový klub“, který funguje v odpoledních hodinách jako forma „odlehčovací služby“. Tato služba je zpoplatněna částkou 100,-Kč/1h a pro některé rodiny (především pro rodiny samoživitelů) tak může být finančně nedostupná. Speciální základní škola Poděbrady se v současné době potýká s absencí vlastního svozového automobilu, preferovala by však možnost využití externí skupinové dopravy, např. při návštěvě solné jeskyně, plaveckého bazénu apod. V současné době škole v tomto směru pomáhají rodiče, jinak by nebylo možné svoz dětí na aktivity zajistit.

Družina Základní školy Městec Králové, Náměstí Republiky 303 je k dispozici pro všechny děti (vč. 2. stupně), poplatek činí 20Kč/měsíc, sociálně ohroženým rodinám je odpuštěn.

Rodiče dětí s postižením mohou využít služby Speciálně pedagogického centra, podpůrnou skupinu pro rodiče dětí s handicapem a/nebo se speciálními potřebami, dále volnočasové aktivity Občanského sdružení Přístav, z. s. při Speciální ZŠ Poděbrady či Centra pro všechny, o. s. (tato organizace sídlí v Nymburce).

Pracovní uplatnění mohou dospělí se zdravotním postižením nalézt v organizacích Handicap centrum Srdce, o. p. s. a Chráněná dílna FILIPA, s. r. o. Poděbrady.

Tak jako seniorům, je v území i osobám se zdravotním postižením dostupná domácí zdravotní péče, domácí hospicová péče, poradenská pomoc seniorům a zdravotně postiženým občanům (POSEZ), půjčovna kompenzačních a zdravotních pomůcek, půjčovna přístrojového vybavení (v rámci sociálních a zdravotních služeb). Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s. nabízí svým klientům také služby psychologa a právníka, dále realizuje programy na podporu pečujících rodin. V Poděbradech a v Městci Králové také funguje několik spolků a sdružení osob se zdravotním postižením, které jsou těmito obcemi podporovány.

Individuální dostupná doprava pro držitele průkazu „ZTP“ a „ZTP/P“ je poskytována pouze v Poděbradech formou Senior taxi, ale výhradně pro potřebu individuální dopravy k lékaři, na nákupy, na hřbitov, za

službami či na úřady. Nemohou ji však využít osoby s vážnější formou postižení, jelikož v rámci služby nelze využít asistenci či doprovod. Mimoto je zde důležité uvést, že, stejně jako u cílové skupiny seniorů, není tato služba dostupná v Městci Králové a okolí, přestože zde nefunguje místní hromadná doprava a její potřebu jsme v rámci rozhovorů zaznamenali. Tuto službu také postrádají obyvatelé dalších menších obcí spádového území.

10.2.5 Zaznamenané problémy a potřeby cílové skupiny OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM z pohledu poskytovatelů sociálních a návazných služeb

- V území chybí pobytové sociální služby pro děti do 16 let.
- V území jsou nedostupné odlehčovací služby v jakékoliv formě pro děti do 18 let, dále denní stacionáře pro děti do 16 let.
- Velmi problematická je dostupnost sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením a zároveň s problémovým chováním, dále také pro osoby závislími na návykových látkách.
- V území chybí pobytové služby pro osoby s duševním onemocněním.
- V území jsou nedostupné pobytové služby pro osoby mladší 65 let s tělesným postižením a osoby po úrazech.
- V území jsou nedostupné pobytové služby pro osoby s problémy se závislostí, např. na alkoholu (jedná se o celorepublikový problém).
- V posledních letech narůstá počet mladistvých s psychiatrickými problémy. V území je nedostatečně kapacitně zajištěna psychiatrická péče o tyto pacienty (chybí dětský psychiatři), také neurologové nemají potřebné kapacity, nejsou pro ně a jejich rodiny dostupné sociální služby (organizace FOKUS Mladá Boleslav, z. s. je od 18 let výše).
- V rámci šetření jsme zároveň zaznamenali problémy související s obavami osob s psychiatrickými problémy vyhledat a využívat sociální službu z důvodu případné stigmatizace psychiatrických pacientů, tzn. chybí osvěta a destigmatizace osob s duševním onemocněním.
- Přestože v území působí několik poskytovatelů sociální služby rané péče, jejich kapacita nedostačuje tak, aby rodinám byla poskytována intenzivní podpora. Rodiny čekají v některých případech na první konzultaci v řádu týdnů, v dalším období by rodiny ocenily častější kontakt, než jaký je v současných možnostech jednotlivých poskytovatelů rané péče. Potřebná je zároveň osvěta pediatrů, aby byli schopni předávat rodičům informace/kontakt na ranou péči.
- Chybí navazující byty, kde by dostatočovala již nižší systematická terénní podpora osob se zdravotním postižením.
- V území jsme zaznamenali nedostatek bezbariérových bytů.
- Nefunguje služba dovozu/transportu dětí na aktivity Speciální základní školy Poděbrady, případně do kolínské organizace VOLNO, sdružení pro pomoc rodinám dětí s postižením, z. ú.
- Zaznamenali jsme potřebu nejen územního rozšíření služby Senior taxi, ale také její rozšíření i pro osoby s těžším zdravotním postižením. Možné je v tomto směru využít služby osobní asistence Centra sociálních a zdravotních služeb Poděbrady, o. p. s., které disponuje asistenty, ale ne vozidly a řidiči.
- V území není dostupná MŠ pro děti se speciálními potřebami. Dále chybí zázemí pro rodiče dětí navštěvujících Speciální základní školu Poděbrady (v Poděbradách chybí prostory, kde by mohli rodiče trávit čas při čekání na děti, které se účastní výuky ve speciální ZŠ). Absolventům speciální ZŠ v území chybí možnost navázat středoškolským vzděláváním (alternativou je týdenní stacionář v Chotěšicích).

- Nabídka volnočasových aktivit pro děti a mládež se zdravotním postižením není dostatečně široká z hlediska specifických potřeb jednotlivých skupin dětí a mládeže, dále ta současná nemá dostatečnou kapacitu.

10.3 CÍLOVÁ SKUPINA: RODINY S DĚTMI

10.3.1 Kapacita a dostupnost terénních a ambulantních služeb

V území jsou pro rodiny s dětmi dostupné pouze terénní či ambulantní sociální služby.

Službu nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (dále NZDM) v ambulantní i terénní formě v Poděbradech poskytuje českobrodská organizace LECCOS, z. s. Služba je zaměřena na cílovou skupinu neorganizovaných dětí a mládeže a její dosah je výlučně v rámci území města Poděbrady. Nízkoprahový klub, je otevřen 4x týdně v odpoledních časech, je doplněn o individuální konzultace 1x týdně. Do zařízení (NZDM Zvonice) v současné době dochází skupina dětí ve věku 9 – 14 let (určeno pro CS ve věku 6 – 26 let). Sociální pracovník s těmito klienty řeší především školní a výchovné problémy, případně problémy v jejich rodinách, vztahy s vrstevníky. Jelikož prostory klubu sousedí s autobusovým a vlakovým nádražím, je velmi dobře dostupné pro děti a mládež z blízkých obcí čekající na dopravní spojení. Zároveň bylo v rámci realizace rozhovorů s poskytovateli zjištěno, že část poděbradských dětí a mládeže navštěvuje N klub v Nymburce provozovaný organizací SEMIRAMIS z. ú. Pracovníci organizace LECCOS, z. s. zároveň monitorují různé lokality města a kontaktují zde CS neorganizovaných dětí a mládeže v převažující věkové skupině cca 13 – 18 let (určeno pro CS ve věku 6 – 26 let), u kterých se vyskytují rizikové jevy jako experimentování s návykovými látkami, vandalismus, výchovné problémy apod. Rozsah poskytování služby v městě Poděbrady je adekvátní poptávce. Terénní program pro tuto CS v jiných lokalitách ORP ale neprobíhá, přestože její potřeba byla deklarována minimálně v Městci Králové.

V území dále s rodinami pracují 4 poskytovatelé sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi - SAS (v rámci celého ORP se jedná o organizace Romodrom o. p. s., Centrum pro integraci cizinců, o. p. s., RSOP z. s. a v Poděbradech o již zmíněnou organizaci LECCOS, z. s.). Ani jeden z těchto poskytovatelů však nesídlí v území ORP, služby jsou poskytovány pouze terénní formou, do zařízení těchto služeb klienti z území dojedou jen výjimečně. Klienty SAS tvoří v současné době obyvatelé Poděbrad, Městce Králové, Dymokur a Činěvsi, v případě organizací Romodrom o. p. s. a RSOP z. s. se jedná především o příslušníky romského etnika. Problém, který tito poskytovatelé v území vnímají, je především chybějící materiální podpora sociálně ohrožených rodin a chybějící podpora dětí v oblasti doučování. Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou v současné době využívány pouze omezeným počtem rodin. Především proto, že neprobíhá depistáž a v současné době organizace spolupracují pouze s rodinami, které se na ně samy obrátily. Pokud by poptávka po této službě vzrostla, kapacity této služby by bylo vhodné pro dané území navýšit.

Pro rodiny s migrační minulostí se nabízejí sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi Centra pro integraci cizinců, o. p. s. (CIC). Centrem služby je Kolín, kde existuje propojenost s dalšími aktivitami organizace. Součástí je i podpora dětí při školní docházce (doučování), případně návazné kurzy češtiny. Klienti z ORP Poděbrady dojíždí na kurzy do Kolína, speciálně na kurz přípravy na zkoušku potřebnou k získání trvalého pobytu. Mobilita klientů dle poskytovatele služby není problém.

Rodinné poradenství mohou rodiny z ORP Poděbrady využít v Nymburce, a to prostřednictvím odborného sociálního poradenství organizací Centrum psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje, příspěvková organizace a SEMIRAMIS z. ú. V případě Centra psychologicko-sociálního poradenství Středočeského kraje je možné si ve většině případů domluvit první konzultaci do 14 dnů. Poradenství je klientům poskytováno zdarma. Služba je však obtížně dopravně dostupná pro některé sociálně ohrožené klienty z menších obcí ORP. Dojíždění je pro ně nákladné, služba nefunguje jako terénní, neprovozuje ani krizovou telefonní linku. Čekací doba v druhé organizaci se pohybuje v řádu několika týdnů, zdarma je pro klienty OSPOD. Odborné sociální poradenství nabízí ambulantně v Poděbradech a Městci Králové Respondeo, z. s. a v rámci celého území terénně Centrum pro integraci cizinců, o. p. s.

Nejbližší pobytovou službou pro tuto cílovou skupinu (mimo území ORP) je sociální služba azylové domy organizací Arcidiecézní charita Praha v Brandýse nad Labem - Staré Boleslavi a R – Mosty, z. s. v Mladé Boleslavi. Služby jsou však poskytovány pouze matkám s dětmi, tedy ne celým rodinám, a jejich kapacity jsou ve většině případů naplněné. V území zcela chybí jakákoliv krizová pomoc v pobytové formě.

Službu zaměřenou na domácí násilí a řešení konfliktů v okrese Nymburk nabízí Intervenční centrum Respondeo, z. s.

10.3.2 Financování sociálních služeb pro rodiny s dětmi

Na rozdíl od některých jiných služeb (zejména pečovatelské služby) jsou sociální služby pro rodiny s dětmi ze strany obcí podporovány spíše výjimečně. Významnější finanční podporu poskytují službám pouze města Poděbrady a Městec Králové. Menší obce zpravidla podporují organizované sportovní aktivity, dětské dny, karnevaly, ale nevidí důvod podporovat problematické rodiny, jejich životní situaci často vnímají jako „jejich problém“. Na druhé straně některé služby, které na území menších obcí působí, s vedením obce nekomunikují a o svých službách je neinformují.¹⁴

10.3.3 Návazné služby

Podporu rodinám v území také poskytuje organizace Respondeo, z. s. v programu Práce s rodinou ve spolupráci s OSPOD (v rámci pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí). Tato služba je také

¹⁴ Více viz Popis finančních zdrojů systému sociálních služeb v ORP Poděbrady - <http://cpkp.cz/index.php/programy-stc/komunitni-planovani-socialnich-sluzeb/410-strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-mesta-podebrady-a-spadoveho-uzemi-2023-2025>.

poskytována převážně terénní formou, konzultace jsou možné po telefonické domluvě také v prostoru Respondeo, z. s. v Nymburce. Program je realizován v okrese Nymburk, tedy i v celém území ORP Poděbrady, konkrétně v městě Poděbrady, Městec Králové, případně v jiné obci ORP na základě požadavku OSPOD. V rodinách zařazených do programu probíhá zároveň doučování. Kapacita této služby je v současné době zcela naplněna.

Jedinou organizací, která v území zajišťuje doprovázení pěstounských rodin mimo Odbor sociální péče a zdravotnictví MěÚ Poděbrady, je Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s. V rámci doprovázení mohou rodiny využít podpory sociálních pracovníků, psychologa a právníka této organizace. Podporu dle doprovázející organizace potřebují ve vyšší míře příbuzenští pěstouni v porovnání s nepřibuzenskými pěstouny, jelikož příbuzenští pěstouni nejsou na svou roli připravováni, velmi často selhali u svých dětí. Oproti tomu nepřibuzenští pěstouni nejsou například zatíženi pocitem selhání a jsou na svou roli připravováni odborníky. Organizace vnímá dostatek pěstounů na přechodnou dobu, chybí však dlouhodobí pěstouni, mimoto v případech sourozeneckých dvojic je šance na pěstounskou péči víceméně nulová.

Asistované kontakty nabízí pěstounským rodinám, které doprovází, Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s., jinak je tato služba přímo v území nedostupná. V případě potřeby OSPOD zajistí prostory a do Poděbrad dojde Farní charita Kolín či říčanská organizace Rozum a Cit.

Dle zkušeností poskytovatelů služeb pro rodiny s dětmi je v území žádaná a nedostupná služba doučování. Doučování dětí je částečně zajištěno pouze v Poděbradech, a to prostřednictvím dobrovolníků spolupracujících s OSPOD, případně v rámci sociálních služeb či pověření k výkonu SPOD (viz organizace LECCOS, z. s. a Respondeo, z. s.) .

Odbor sociální péče a zdravotnictví MěÚ Poděbrady spolupracuje s 2 psycholožkami, které poskytují psychologické poradenství rodinám v péči OSPOD v rámci Centra poradenských služeb Poděbrady. Služba je financovaná z projektu Sociálního odboru.

Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s. dále v rámci svých poradenských služeb nabízí právní poradenství.

Volnočasové aktivity z řad poskytovatelů sociálních služeb poskytuje v městě Poděbrady organizace LECCOS, z. s., a to pouze jako doplňkovou činnost pro uživatele NZDM Zvonice, tedy ne jako hlavní činnost. Z poskytovatelů návazných služeb nabízí řadu aktivit v Poděbradech DDM Symfonie. V případě potřeby je zde možné vyjednat splátkový kalendář, snížení poplatku za kroužek či asistenta pedagoga. Na financování vhodných volnočasových aktivit pro děti ze sociálně znevýhodněných rodin se částečně podílí i město Poděbrady (pokud rodiče nemohou díky své finanční situaci aktivity dětí plně hradit, situaci je možné řešit ve spolupráci s Odborem sociální péče a zdravotnictví MěÚ Poděbrady). Dále v Poděbradech funguje Mateřské centrum Poděbrady a v Městci Králové Rodinné centrum volného času Městec Králové o. s. Mimoto v obou městech i v řadě spádových obcí ORP fungují sportovní kluby a spolky pro mladší i starší děti a mládež (Junák, Sokol, dobrovolní hasiči apod.), případně i jiné zájmové aktivity, ale víceméně výhradně pouze pro mladší věkovou skupinu dětí. Pro starší věkovou skupinu, případně pro děti a mládež, která má jiné než sportovní zájmy, již není nabídka tak široká. Mimoto se tyto aktivity nabízejí zejména ve

2 městech ORP, tedy řešená cílová skupina děti a mladí lidé z menších obcí za těmito aktivitami nedojedou, řada činností je hrazených, organizovaných (pravidelná docházka je podmínkou) apod.

Z pohledu poskytovatelů sociálních služeb i pracovníků Sociálního odboru zcela chybí, případně nejsou kapacitně dostupné, některé konkrétní služby pro rodiny s dětmi. Jedná se zejména o služby dětského psychiatra či dětského psychologa. V území není dostatečně dostupná dětská diagnostika, v některých oborech zcela chybí, což znamená, že rodiny musí v takových případech dojíždět, obvykle do Prahy. To s sebou nese velkou finanční i časovou náročnost, která dále komplikuje životní situaci rodin. V území dále chybí služby pro děti mladší 15 let, které jsou závislé na návykových látkách (nejbližší adiktologická poradna pro děti je v Praze).

10.3.4 Zaznamenané problémy a potřeby cílové skupiny RODINY S DĚTMI z pohledu poskytovatelů sociálních a návazných služeb

- Služby SAS pro rodiny s dětmi/terénní práce v rodinách jsou v současné době nabízeny pouze rodinám, které jejich podporu samy aktivně vyhledají. Z tohoto důvodu je doporučováno podpořit informovanost, depistáž a v souvislosti s těmito aktivitami a skutečné potřeby navýšit kapacitu této služby v území. Intenzivní podpora přímo v rodinách je třeba především při řešení obtíží v oblasti bydlení, financí, zaměstnání, péče o domácnost, péče o děti a naplňování jejich potřeb apod.
- Agenda OSPZ MěÚ Poděbrady se týká celého ORP, ale rodiny z Městceka musejí, až na výjimky (Občanská poradna Respondeo v Městci Králové), dojíždět za ambulantními službami do Poděbrad či do jiných okolních měst (Nymburk, Kolín).
- V území chybí azylové, krizové bydlení, není tu systém sociálního bydlení.
- Sociální služby cílené na neorganizovanou mládež ohroženou sociálně rizikovými jevy jsou realizované pouze v Poděbradech, přestože jsme jejich potřebu v rámci rozhovorů zaznamenali (zejména potřebu terénní práce s dětmi a mládeží v Městci Králové, Dymokurech, případně dalších obcí v území).
- V území chybí organizace, která by plošně zajišťovala asistované kontakty.
- Pro děti, které nemají možnost vyrůstat v širší rodině, chybí dostatečná kapacita pěstounů. V území je pocítována především nízká míra zájmu o dlouhodobé nepříbuzenské pěstounství, případně o pěstounství na přechodnou dobu.
- V území doprovázení pěstounů mimo OSPZ MěÚ Poděbrady nabízí pouze CSZS Poděbrady o.p.s.
- Chybí psychologická a psychiatrická péče pro děti. Zaznamenali jsme dlouhodobou přeplněnost pedagogicko – psychologických poraden. Chybí dostatečné kapacity psychologického poradenství pro dospívající.
- V rámci našich aktivit byla identifikována potřeba pracovat s dospívajícími dětmi, mládeží i s dospělými ohroženými rizikovými jevy formou skupinové práce.
- V území nejsou plošně dostupné nízkoprahové volnočasové aktivity pro děti a mládež ze sociálně ohrožených rodin.
- Nedaří se plošně zajistit doučování dětí z rodin, ve kterých nemají rodiče dostatek kompetencí.

10.4 CÍLOVÁ SKUPINA: OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM

10.4.1 Kapacita a dostupnost terénních a ambulantních služeb

V území jsou pro tuto cílovou skupinu dostupné pouze terénní či ambulantní sociální služby.

Nejbližší sociální služby pro osoby bez přístřeší jsou služby Farní charity (FCH) Nymburk. Farní charita Nymburk provozuje nízkoprahové denní centrum pro lidi bez přístřeší, které plní funkci místa prvního kontaktu se sociální službou a nabízí uspokojení základních životních potřeb. Klienti mají k dispozici sprchu, WC, ošacení, potraviny, na místě mohou dostat teplé jídlo ve formě instantní polévky. FCH má klienty nejen z Nymburska, kde sídlí a je zároveň městem Nymburk finančně podporována, ale také z Poděbradska i Městcecka. Pokud klient potřebuje větší míru podpory, zaměstnanci FCH ho odkáží na služby dalších nymburských organizací (Romodrom o. p. s., RSOP z. s., Respondeo, z. s., FOKUS Mladá Boleslav z. s. či Laxus z. ú.). Terénní služby nejsou této cílové skupině na území bývalého okresu Nymburk poskytovány. Nejbližší pobytovou službou je azylový dům pro muže v Lysé nad Labem, který provozuje Centrum sociálních služeb v Lysé nad Labem z. ú.

Klienti adiktologických služeb využívají služby organizace Laxus z. ú. Terénní forma poradenství je v území ORP poskytována pouze v Poděbradech, a to v současné době 2x týdně. Z hlediska výskytu uživatelů návykových látek došlo v Poděbradech v roce 2020 ke změně, kdy je oproti „skryté scéně“ v minulosti výskyt cílové skupiny ve venkovních lokalitách aktuálně zvýšený. Plánované rozšíření služby do Městce Králové se prozatím neuskutečnilo z nedostatku personálních kapacit. Terénní program zahrnuje kontaktní práci s klientem, základní sociální poradenství, harm reduction program, testy na infekční choroby, informační servis, nabízí využití telefonu a internetu, příjem a odeslání korespondence klienta, nácvik dovedností, situační intervenci, samosprávu, sociální šatník či pomoc s hledáním vhodného zaměstnání. Pokud je třeba, pracovníci organizace zajíždějí do lokalit realizovat domluvená poradenství s klienty i mimo dny, ve kterých je realizován terénní program. Dále klienti za sledovaného území mohou ambulantně využít K-centrum v Nymburce, kam si mohou dojít nejen pro „materiál“, ale i pro „bazální kontakt“, popovídat si, ohřát se, dát si kávu atd.

Terénní programy v území realizují nymburské organizace Romodrom o. p. s. a RSOP z. s. Cílem těchto služeb je odstranění či zmírnění dopadů sociálního vyloučení lidí sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených. Zakázky se týkají především dluhů, komunikace s OSPOD a dávek sociální podpory. Tato terénní služba je poskytována na základě kontaktů klientů, a to v současné době v Dymokurech, Městci Králové a Poděbradech. Poskytovatelé těchto služeb nemají personální kapacity realizovat na území ORP depistáž. Dále mohou klienti využít v Nymburce ambulantní služby odborného sociálního poradenství organizací Romodrom o. p. s. a RSOP z. s., dle zkušenosti poskytovatelů je tato služba klienty ze sledovaného území využívána minimálně, především z důvodu jejich omezených finančních možností, dopravního spojení případně i jejich nízké ochoty za danou službou dojíždět.

Služby pro cizince nabízí Centrum pro integraci cizinců o. p. s. ambulantně v Nymburce a Kolíně, terénně i v ORP Poděbrady.

Děti a mládež z ohrožených rodin mohou využívat NZDM Zvonice (LECCOS, z. s.) v městě Poděbrady, případně N klub v Nymburce (Semiramis z. ú.). LECCOS, z. s. zároveň také pracuje v terénní formě na území Poděbrad s celými rodinami.

10.4.2 Návazné služby

Poradenství v oblasti orientace na trhu práce v území nabízí Odbor sociální péče a zdravotnictví MěÚ Poděbrady, Oddělení sociální péče Městec Králové a ÚP KoP Nymburk.

Děti a mládež z rodin ohrožených sociálním vyloučením mohou využívat volnočasové aktivity DDM Symfonie Poděbrady, Mateřského centra Poděbrady, Rodinného centra volného času Městec Králové o. s., případně dalších zájmových organizací.

Doučování dětí ze sociálně ohrožených rodin nabízejí svým klientům organizace LECCOS, z. s. a Respondeo, z. s., případně Odbor sociální péče a zdravotnictví MěÚ Poděbrady. V území je deklarovaná potřeba rozšíření této služby i mimo klienty těchto subjektů.

V území chybí dostatečné zázemí (skladovací prostory) a koordinace materiální, potravinové pomoci a hygienické zázemí pro rodiny ohrožené sociálním vyloučením (sociální šatník, potravinová banka). Částečně tyto služby v rámci území ORP Poděbrady zajišťuje Odbor sociální péče a zdravotnictví MěÚ Poděbrady, který však nedisponuje dostatečnými skladovacími prostory. Svým navázaným klientům tuto pomoc pak nabízí organizace Respondeo, z. s., LECCOS, z. s., Laxus z. ú., Romodrom o. p. s. a RSOP z. s. Dostupná pomoc je také v Nízkoprahovém denním centru FCH Nymburk (služba financovaná městem Nymburk a její využití pro klienty z ORP Poděbrady je tak komplikované).

Problém chybějícího sociálního/nízkonákladového/krizového/navazujícího bydlení v lokalitě ORP Poděbrady je společný všem kategoriím občanů ohroženým sociálním vyloučením (senioři, matky samoživitelky, ohrožené rodiny, OZP atd.).

10.4.3 Financování sociálních služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením

Na rozdíl od některých jiných služeb nejsou tyto sociální služby pro tuto cílovou skupinu ze strany obcí příliš podporovány. V této souvislosti je třeba uvést, že se nejedná o služby poskytované organizacemi sídlícími na území ORP a tyto organizace s obcemi sledovaného ORP mnohdy nekomunikují a o finanční podporu nežádají.¹⁵

¹⁵ Více viz Popis finančních zdrojů systému sociálních služeb v ORP Poděbrady - <http://cpkp.cz/index.php/programy-stc/komunitni-planovani-socialnich-sluzeb/410-strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-mesta-podebrady-a-spadoveho-uzemi-2023-2025>.

Výjimkou je terénní program pro uživatele drog (Lexus z. ú.) realizovaný na území města Poděbrady a částečně financovaný městem Poděbrady a služby organizace Respondeo, z. s., které částečně financují města Poděbrady a Městec Králové.

10.4.4 Zaznamenané problémy a potřeby cílové skupiny OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM z pohledu poskytovatelů sociálních a návazných služeb

- Ambulantní sociální služby pro tuto cílovou skupinu, které jsou na Nymbursku a Kolínsku, jsou pro sociálně ohrožené obyvatele Městecka problematicky dopravně dostupné.
- V území není realizována terénní práce s osobami bez přístřeší. Nejbližší sociální služba pro osoby bez přístřeší je v Nymburce. Osoby bez přístřeší nemají možnost osobní hygieny v místě pobývání na území ORP, problém je akutní především v zimních měsících. Problematické je také zajištění lékařské péče o osoby bez přístřeší.
- Terénní práce s uživateli drog je omezena pouze na území Poděbrad. Mimoto terénní program pro tuto CS v jiných lokalitách ORP neprobíhá, je však identifikována potřeba řešit územní rozvoj služby v dalších obcích, v současné době zejména v Městci Králové. V území byla dále identifikována potřeba vzniku poradenského (konzultačního) místa pro uživatele návykových látek a jejich rodiny (ideálně 1x za 14 dní v městě Poděbrady), případně v dalších spádových obcích ORP.
- V území chybí dostatečné zázemí (skladovací prostory) a koordinace materiální, potravinové pomoci a hygienické zázemí pro rodiny ohrožené sociálním vyloučením (sociální šatník, potravinová banka). Částečně tyto služby v rámci území ORP Poděbrady zajišťuje Odbor sociální péče a zdravotnictví MěÚ Poděbrady, který však nedisponuje dostatečnými skladovacími prostory. Svým navázaným klientům tuto pomoc pak nabízí organizace Respondeo, z. s., LECCOS, z. s., Lexus z. ú., Romodrom o. p. s. a RSOP z. s. Dostupná pomoc je také v Nízkoprahovém denním centru FCH Nymburk (služba financovaná městem Nymburk a její využití pro klienty z ORP Poděbrady je tak komplikované).
- Problematická je dostupnost dluhového poradenství a míra finanční gramotnosti ohrožených skupin obyvatel, především těch, kteří nedojedou za ambulantními službami.
- Nejbližší akreditované právní poradny v oblasti oddlužení se nacházejí v Praze; stávající poskytovatelé sociálních služeb v území o této akreditaci neuvažují. Opět narážíme na problém dopravní (tedy i finanční) dostupnosti této služby pro obyvatele území, kteří jsou v nouzi.
- Problematické je (a to i v případě motivovaných osob) zajištění možností pracovního uplatnění a bydlení. Chybí sociální byty, levné bydlení a tzv. sociální ubytovna pro různé cílové a nízkopříjmové skupiny obyvatel, pro osoby sociálně ohrožené. V území je nedostupné krizové či azylové bydlení.

11 Shrnutí společných zkušeností poskytovatelů sociálních služeb

- Dostupnost řady druhů sociálních služeb na území není dostatečná. Kapacita stávajících služeb je často naplněna. Některé potřebné služby v regionu zcela chybí.
- Společným problémem, který jde napříč všemi službami pro různé cílové skupiny, je otázka financování. V případě sledovaného území hraje rozhodující roli jednoleté financování ze strany zřizovatelů a státu, které neumožňuje plánovat v delším časovém horizontu.
- Dalším problémem, který řeší většina poskytovatelů v území, je nedostatek personálu. Týká se to zejména služeb sociální prevence. V současných podmínkách, v nichž poskytovatelé sociálních služeb fungují, je obtížné zajistit dostatek kvalifikovaných zaměstnanců. Důvodem je malý počet kvalitních uchazečů o tuto práci, vzhledem k její náročnosti a malému finančnímu ohodnocení.
- Je třeba podporovat spolupráci poskytovatelů sociálních služeb, vytvářet adekvátní prostor pro sdílení informací a vzájemnou komunikaci.
- Je třeba v území podporovat dobrovolnictví, především podpořit koordinovanou práci s dobrovolníky.
- Je třeba podporovat informovanost praktických lékařů a pediatrů o systému sociálních služeb. Je třeba podporovat proaktivitu sociálních pracovníků v nemocnicích.
- Je třeba podporovat informovanost zástupců menších obcí v sociální oblasti, vytvořit adekvátní prostor pro sdílení informací a vzájemnou komunikaci.
- Je třeba zajistit, aby osoby pečující měly dostatečné informace o možnostech podpory a pomoci, kterou mohou získat (příspěvky na péči apod.).
- Zásadní téma v této oblasti je informovanost lékařů v území a jejich ochota předávat informace pacientům.
- Řešení problematiky nízkonákladového sociálního bydlení, případně krizového bydlení, je aktuální pro všechny sledované cílové skupiny.
- Problematický je poddimenzovaný stav personálních kapacit v oblasti sociální práce na městských úřadech v území (Poděbrady, Městec Králové).
- Problematiku lepší dostupnosti ambulantních sociálních služeb pro obyvatele Městecka je možno řešit prostřednictvím podpory terénních forem těchto služeb, případně pomocí podpory individuální uzpůsobené dopravy.
- Zvyšování bezbariérovosti je jeden ze základních kroků, jak zlepšit podmínky života seniorů a osob se zdravotním postižením.

12 Seznam zkratek

a.s.	Akciová společnost
CDZ	Centrum duševního zdraví
CIC	Centrum pro integraci cizinců, o. p. s.
CS	cílová skupina
CSZS Poděbrady o.p.s.	Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o. p. s.
ČCE	Českobratrská církev evangelická
DDM	Dům dětí a mládeže
DS	Domovy pro seniory
DZR	Domovy se zvláštním režimem
FCH Nymburk	Farní charita Nymburk
o.p.s.	Obecně prospěšná společnost
ORP	Obec s rozšířenou působností
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dítěte
OSPZ MěÚ Poděbrady	Odbor sociální péče a zdravotnictví Městského úřadu Poděbrady
OZP	osoba/y se zdravotním postižením
p.o.	Příspěvková organizace
SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
SPOD	sociálně-právní ochrana dítěte
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
SSL	sociální služba/y
ÚP KoP	Úřad práce, kontaktní pracoviště
z.s.	Zapsaný spolek
ZŠ	Základní škola
ZTP	zvlášť těžké postižení
ZTP/P	zvlášť těžké postižení s průvodcem
z.ú.	Zapsaný ústav